

LEEUEWARDER COURANT.

Abonnement: Per 3 maanden voor Leeuwarden en Huzum f158. Buiten Leeuwarden franco f220. Buitenland volgens posttarief. Weekabonnements in Leeuwarden en Huzum 13 cent, in plaatsen waar agenten gevestigd zijn 18 cent. Losse nummers 5 cent. Postgiro 9910. Telefoon: Administratie 3241. Redactie 3119.

HOOFDBLAD VAN FRIESLAND

Advertentiën: Uit Friesland van 1-3 regels 83 ct, elke regel meer 21 ct. Van buiten Friesland van 1-3 regels 98 ct, elke regel meer 26 ct. Zaterdag en voor feestd. 5 ct. per regel meer. Brieven ond. no. 50 ct, extra ing. med. uit Friesland 52 ct per regel. Alleenst. 62 ct p. r. Buit. Friesland resp. 57 en 67 ct. p. r. Minim. per ing. med. 10 ct. Incassokosten 13 ct.

4 pagina's

BUITENLANDSCH OVERZICHT

Dat de gevormde van de Britse regering voor de besprekingen omtrent Indië's politieke status, sir Stafford Cripps, het eerst met den onderkoning en den opperbevelhebber der strijdkrachten in Britsch-Indië geconfereneerd heeft, is niet slechts een kwestie van protocolaire aard, maar heeft uiterst praktische zin. Wat is de betekenis van politieke hervormingen wanneer men zich niet eerst een beeld heeft gevormd van de algemeene militair-strategische situatie, waarin 't land verkeert, en wat zou het nut zijn van toezeggingen, wanneer men zou twifelen aan de mogelijkheid de beschikingsmacht over het betrokken gebied volledig te kunnen handhaven?

Omtrent deze conferentie wordt natuurlijk niets bekend. Men zal ook niet kunnen peilen of de eind-indruk in optimistischen of in pessimistischen zin zal uitvallen. Dat men zich in Engelse kringen zorgen maakt over de defensie van Britsch-Indië staat intusschen vast en in dat licht bezien zou het niet oninteressant zijn te weten in hoeverre tegenstellingen bestaan tusschen sir Stafford Cripps, den thans zo invloedrijken Engelschen regeringsman, en de militaire leiding in Britsch-Indië, welke laatste natuurlijk aandringt op het zenden van zoveel mogelijk strijdmiddelen uit het moederland naar het rijk in Azië, terwijl Cripps er alles op gezet schijnt te hebben Sovjet-Rusland tot het laatste-mogelijke met Britsch materiaal te ondersteunen. De kwestie der prioriteit is een moeilijk probleem, en zij zal gemakkelijk tot inwendige conflicten aanleiding kunnen geven. Het is natuurlijk een kwestie van inzicht, die alweer terugvalt op de oude vraag welke tegenstander als nummer één moet worden beschouwd: Duitsland of Japan.

Hoe dit intusschen zij, het is duidelijk, dat men, van welk standpunt ook uitgaande, elk strijdtooneel het zijne moet geven voor zoover het beschikbare materiaal reikt, en daarbij moet voor ogen worden gehouden, dat — wat de zeestrijdkrachten betreft — een belangrijk deel gebonden wordt door den „slag op den Atlantischen Oceaan" en door de verhoudingen in de Middellandsche Zee, terwijl bij de landstrijdkrachten een zekere verschuiving mogelijk blijft, ook al gaat die ten koste van de Britsche machtspositie in het Nabije- en midden-Oosten. Dit is belangrijk, omdat de Japanners zich van stellingen hebben kunnen verzekeren, van waaruit zij zooveel hun landstrijdkrachten als die ter zee met het meeste nuttig effect kunnen aanwenden, zoodat, zoodra de oorlog om Voor-Indië in volle heftigheid ontbrandt, al spoedig zal blijken, waar het zwakke punt der Indische verdediging te zoeken valt.

Dat vooral de vloot hierbij een gewichtige rol zal spelen, kan worden opgemaakt uit tal van verklaringen van vooraanstaande Japanners, die steeds weer den nadruk leggen op de noodzaak zoowel het overwicht in den Stille- als in den Indischen Oceaan te verkrijgen en te behouden. Dit is niet zoo eenvoudig als het er oppervlakkig misschien uitziet. De successen, door Japan tot dusverre behaald, werden verkregen in een gebied, waarbinnen tal van steunpunten, op niet te verre afstand van elkaar gelegen, konden worden verworven door een grondig voorbereide tactiek. Thans controleert Japan inderdaad een omvangrijk, maar min of meer in zich zelf besloten gebied, waarbinnen echter groote land- en wateruitruimen liggen, waar de steunpunten schaarsch en de verbindingslijnen lang worden en ook een andere tactiek moet worden toegepast.

De praktijk dwingt ertoe eerst de positie in de besloten ruimte — want de Zuid-Chinese- en Java Zee, alsmede de Straat van Malakka kunnen nu als Japansche „binnenwateren" worden beschouwd — te consolideeren, waarna van daaruit eventuele verder-reikende acties moeten worden ondernomen. Hierbij speelt uiteraard de vloot een eerste rol. De woordvoerder van de Japansche marine formuleert de positie, waarin Japan na zijn overwinningen verkeert, nuchter en realistisch aldus: „Het schijnt, dat met de capitulatie van Nederlandsch-Indië de dingen in zoverre een keer hebben genomen, dat Japan zich thans in het defensief en het Anglo-Amerikaansche kamp zich in het offensief bevindt. De verdediging alleen brengt echter niet de overwinning. Japan moet derhalve den huidige oorlog onder alle omstandigheden door offensieve maatregelen winnen. Het moet zijn offensief voortzetten door zich van den Indischen Oceaan en Australië als steunpunten voor toekomstige groote militaire operaties te verzekeren."

Ook hieruit blijkt van welk een overwegende betekenis de sterkte en de gevechtskracht der wederzijdse vlootstrijdkrachten moet worden geacht. Voor Engeland en Amerika komt het daarbij vooral aan op aanvulling der ontstane leemten, want — en hierbij keeren wij weer naar Britsch-Indië terug — voor den Indischen Oceaan is op dit oogenblik betrekkelijk maar weinig beschikbaar. Men schat de aanwezige strijdkrachten voor dit omvangrijke zeegebied in het hoogste drie linijschepen, drie vliegtuigmotorschepen en een zeker aantal kruisers en torpedojagers. Het is de vraag in hoeverre hieraan Amerikaansche bodems binnenkort kunnen worden toegevoegd. Deze immers zijn in den Stille Oceaan zeer van nood.

Het is daarom vooral het vlootprobleem — en dat der bijbehorende luchtmacht — dat een der eerste zorgen uitmaakt voor degenen, die verantwoordelijk zijn voor Britsch-Indië's defensie.

V = Victorie = Duitsland wint

voor Europa op alle fronten

NIEUWE SCHEEPSVERLIEZEN DER ENGELSCHEN EN AMERIKANEN

Duitsche duikboten en vliegtuigen in actie

Zeven tankschepen voor de Amerikaanse kust getorpedeerd

Hoofdkwartier van den Führer, 24 Mrt. (D.N.B.) Het opperbevel der weermacht deelt mede:

Duitsche duikboten hebben voor de Amerikaanse kust 13 vijandelijke koopvaardijschepen met een gezamenlijken inhoud van 80.300 ton tot zinken gebracht.

De vijandelijke tankscheepsruimte werd daarbij op bijzonder gevoelige wijze getroffen. Tot de tot zinken gebrachte schepen behooren 7 groote tankschepen. Een achttien tankschip van 11.000 ton werd door torpedo's zóó ernstig beschadigd, dat het eveneens verloren geacht kan worden.

Ook in de Middellandsche Zee werden den vijand zware verliezen toegebracht. In samenwerking met Italiaansche lucht- en vlootstrijdkrachten slaagde de Duitse luchtmacht er in een convooi, dat koers zette naar Malta, uiteen te rijden. Daarbij brachten Duitse vliegtuigen alleen reeds 3 koopvaardijschepen met een gezamenlijken inhoud van ongeveer 18.000 ton tot zinken. Zij brachten voorts zware schade toe aan 3 koopvaardijschepen, een kruiser en een torpedobootjager.

Duitsland strijdt voor Europa

Duitsch Weermachtbericht

Luchtaanvallen op Engelse havens

Hoofdkwartier van den Führer, 24 Mrt. (D.N.B.) Het opperbevel der weermacht maakt bekend:

Op het schiereiland Kertsj werden vrij zwakke, in het Donetzgebied vrij krachtige aanvallen van den vijand afgeslagen. Ook aan de overige deelen van het Oostelijke front leverden aanvallen en afweer-gevechten wederom succes op. In het zeegebied ten Zuiden van de Britsche eilanden werden vliegtuigen door lichttorpedotreffers een koopvaardij- schip van 5000 b.t. tot zinken en vernietigden in een haven aan de Kaukasuskust een duikboot. Twee andere duikboten kregen bomtreffers.

In Noord-Afrika verloor de vijand bij een aanvalspoging op een vliegveld in Cyrenaica door afweer van jachtvliegtuigen en luchtdoelgeschut vijf vliegtuigen.

Zoals reeds in een extra-bericht is medegedeeld, hebben Duitse duikboten voor de Amerikaanse kust 13 vijandelijke koopvaardijschepen met een gezamenlijken inhoud van 80.300 b.t., waaronder zeven groote tankschepen, tot zinken gebracht. Voorts werd een tankschip van 11.000 b.t. door torpedotreffers zoo zwaar beschadigd, dat naar kan worden aangenomen, ook dit ten onder is gegaan.

Ook in de Middellandsche Zee werden den vijand zware verliezen toegebracht. In samenwerking met Italiaansche luchtmacht er in geslaagd een convooi, dat koers zette naar Malta, uiteen te rijden. Daarbij hebben Duitse vliegtuigen alleen reeds drie koopvaardijschepen met een gezamenlijken inhoud van 18.000 b.t. tot zinken gebracht en nog drie koopvaardijschepen, een kruiser en een torpedobootjager zwaar beschadigd.

In den strijd tegen het Britsche eiland heeft de luchtmacht overdag in de haven van Newhaven een koopvaardij- schip van 3000 b.t. vernietigd en munitie- zoowel als brandstofdepots van dit steunpunt voor motor-torpedobooten met goed gevolg met bommen bestookt. Doeltreffende nachtelijke aanvallen van gevechtvliegtuigen waren gericht tegen militaire doelen in de havensteden Dover en Portland.

In de successen voor de Amerikaanse kust heeft de duikboot van den luitenant ter zee 1e klasse Mohr een belangrijk aandeel gehad.

BINNENLAND

Na de capitulatie van Ned. Oost-Indië

Het bestuur op Java

Het D.N.B. meldt uit Tokio:

Volgens berichten uit Batavia zal Java voortaan in drie provincies, resp. bestuursgebieden verdeeld worden. Voor den zetel der centrale regering is Batavia uitgekozen, terwijl het Oostelijke, Centrale en Westelijke deel van Java van Batavia, Semarang en Soerabaja uit bestuurd zullen worden.

Japansche soldaten moeten zich elke luxe onthouden

Het D.N.B. meldt uit Tokio: De opperbevelhebber der Japansche strijdkrachten in Nederlandsch-Indië, luitenant-generaal Imamura, heeft, naar Domei uit Batavia meldt, zijn onderbevelhebbers opgewekt, officieren en manschappen tot strenge militaire discipline, tot harde oefeningen en tot soberheid aan te sporen. De operaties in Ned-Indië, aldus Imamura, zijn onverwacht snel geëindigd. Doch de soldaten van het keizerlijke leger mogen niet op hun lauweren rusten, doch zij moeten hun uiterste best doen, opdat de komende operaties met onverminderde kracht kunnen worden uitgevoerd. Het is noodig, dat de Japansche soldaten zich van iedere luxe onthouden.

Een 100-jarige te Drachten

WED. W. TULNER-KUIKEN (Familie-foto).

Zoals reeds is gemeld, hoopt mev. de wed. Tulner-Kuiken, Vrijdag 27 Maart a.s. haar 100sten geboortedag te mogen beleven. Deze merkwaardig krasse vrouw is nog in het volle genot van de meest belangrijke geestelijke vermogens. Zij rust, dit spreekt ook van zelf, veel, maar toch kan men haar ook elken dag aan den tafel vinden, in staat met den bezoeker een behoorlijk gesprek te voeren.

Wietse Tulner-Kuiken werd 27 Maart 1842 te Oudebultdijk bij St. Annaparochie geboren. Zij bezocht destijds de school aan den Oudebultdijk in den Oosthoek; de ganseveer was toen nog in gebruik. Na schooltijd ontving zij les in naaien en breien van een domineesdochter. Dat die lessen vruchtbaar zijn geweest, bewijst thans nog haar arbeid. Zij breijt ook nu nog graag, als de lange dagen straks komen, aldus haar uitspraak, dan moet ik weer aan het breien.

Mevr. Tulner-Kuiken is tot haar 75e jaar in haar geboortegemeente, blijven wonen. Op 11 Mei 1865 huwde zij met P. Tulner, gardenier, uit welk huwelijk 5 kinderen werden geboren; hiervan zijn thans nog 2 dochters in leven, n.l. de oudste en de jongste. In 1906 overleed haar echtgenoot, tot September 1917 bleef de weduwe als echte Biltker in haar gemeente wonen. Sedert dien is zij inwonende bij haar jongste dochter, mej. T. Tulner, gepensionneerd onderwijzeres der o. l. school alhier, door wie zij liefdevol wordt verpleegd.

Mevr. Tulner geniet een goede gezondheid en is nog fris en krachtig van geest. Ze leest nog gaarne een boek, couranten, leetuur vindt zij minder aangenaam. Immers die handelen voornamelijk over den oorlog en de daaruit voortvloeiende ellende. Zij herinnert zich nog gaarne belangrijke voorvallen uit en over haar lang leven, ze praat nog graag over de vele crisissen, die zich in de eeuw in de menselijke samenleving hebben voorgedaan, ze heeft een goed geheugen.

Tegen haar eeuw-verjaardag ziet zij niet op, ook al weet zij dat ze dien dag veel bezoek zal moeten ontvangen, veel gesprekken zal hebben te incasseren. Ze vat ook dit verstandig op met te zeggen: Ik laat de bezoekers maar praten en luister slechts.

Men kan onze aanstaande honderdjarige, die in haar leven veel en ook zwaar werk heeft moeten verrichten, haar leeftijd niet aanzien.

HEERENVEEN'S NIEUWE GEMEENTE-SECRETARIS

Met ingang van 1 Mei is benoemd tot gemeentesecretaris van Heerenveen de heer H. Huisman, thans hoofdcommissie-redacteur ter gemeente-secretarie aldaar. De heer Huisman was tot 1937 werkzaam ter gemeente-secretarie van Bolsward en aanvaardde in dit jaar zijn functie ten gemeentebureau alhier.

In het openbare leven is hij werkzaam als voorzitter der Bouwvereniging Heerenveen en als voorzitter der voetbalvereniging Heerenveen.

DOODE VISCH IN DEN NOORDOOST-POLDER

Men schrijft ons uit Lemmer:

Het ziet er naar uit, dat de visschers, die den laatste tijd in den droogvallenden Noordoostpolder vischten (het z.g. „leevischen" van den Noordoostpolder) een grooten schadepost krijgen.

Als gevolg van den langdurigen winter, die den geheelen polder met ijs bedekte, schijnt namelijk alle of vrijwel alle visch te zijn gestorven. Toen Lemster visschers dezer dagen weer voor het eerst in den polder gingen vischen, hebben zij niets anders dan doode visch gevangen.

INSTELLING VAN EEN RAAD VOOR DE VOEDSELVOORZIENING

De secretaris-generaal van het departement van Landbouw en Visserij heeft bij besluit van 24 Maart 1942, opgenomen in de Ned. Stent, van dien datum, ingesteld een raad voor de voedselvoorziening. De instelling van den raad is voorzien in artikel 15 van het organisatiebesluit voedselvoorziening 1941. Aan het reglement, regende de samenstelling, taak en bevoegdheid van den raad wordt het volgende ontleend.

De raad heeft tot taak den secretaris-generaal van advies te dienen bij de uitvoering van het organisatiebesluit voedselvoorziening 1941 en van andere wettelijke regelingen het gebied der voedselvoorziening. Voorts zal in den raad het contact gelegd worden tusschen de bij de uitvoering van dit besluit betrokken ambtelijke instanties enerzijds en de organisaties en groepen, ten behoeve van de voedselvoorziening ingesteld of ingeschaald, anderzijds.

In den raad zullen zitting nemen: De directie-generaal van de voedselvoorziening, hoofdambtenaren van den dienst van de voedselvoorziening, den directeur-generaal van den Landbouw met eenige zijner hoofdambtenaren, eenige vertegenwoordigers van het departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, een vertegenwoordiger van het departement van Financiën, de voorzitters van de bedrijfsorganisaties, ingesteld op het gebied van de voedselvoorziening, vertegenwoordigers van den Nederlandschen Landstand, vertegenwoordigers van de bedrijfs- en vakgroepen voor de industrie, handel en ambacht op het gebied van de voedselvoorziening, zoodra eenige vertegenwoordigers van de wetenschap op het gebied van de voeding en de volksgezondheid, de directeur-generaal van de voedselvoorziening, ir. S. L. Louwes is voorzitter van den raad. De raad zal op 31 Maart door den secretaris-generaal worden geïnstalleerd.

De jongens en meisjes van het jongvolk, die den leeftijd van 14 jaar hebben bereikt, zijn Zondagmiddag in den Stadsschouwburg te Utrecht in de Hitler-Jugend en den Bund Deutscher Mädchen opgenomen. Stapf-Mol-Pax Holland m

ment van Financiën, de voorzitters van de bedrijfsorganisaties, ingesteld op het gebied van de voedselvoorziening, vertegenwoordigers van den Nederlandschen Landstand, vertegenwoordigers van de bedrijfs- en vakgroepen voor de industrie, handel en ambacht op het gebied van de voedselvoorziening, zoodra eenige vertegenwoordigers van de wetenschap op het gebied van de voeding en de volksgezondheid, de directeur-generaal van de voedselvoorziening, ir. S. L. Louwes is voorzitter van den raad. De raad zal op 31 Maart door den secretaris-generaal worden geïnstalleerd.

DE AANMELDINGSPLICHT VOOR DE NEDERLANDSCHE KULTURKAMER

De Nederlandsche Kulturkamer deelt mede:

Ter aanvulling van het persbericht van 20 Maart 1942 worden hieronder vermeld de belangrijkste groepen van degenen, die werkzaam zijn op het gebied van de Nederlandsche Kulturkamer en voor wie de verplichting bestaat, zich uiterlijk 1 April 1942 bij de Nederlandsche Kulturkamer aan te melden.

Muziekijde

Alle componisten en tekstdichters, arrangeurs, copisten, dirigenten en koordirigenten, zangers en instrumentalisten (onder wie organisten en beiaardiers), orkestmusici, ontpanningsmusici, dirigenten van dilettantenorkesten, privaatzakelijke orkesten, ondernemers en organisatoren voor ernstige muziek (waaronder kunstkringen) en ondernemers en organisatoren voor ontpanningsmuziek (eigenaars van restaurants, cafe's, e.d.), concertdirecties, concertondernemers, concertverzorgers, secretarissen van ontpanningsorkesten en van kunstenaars, bestuursleden en administrateurs van orkesten, orkestverenigingen en overige verenigingen op het gebied van de muziek, impressarissen, muziekuitgevers, muziekhandelaren, producenten en handelaren in grammofoonplaten en hun personeel, zangverenigingen en dilettantenmuziekverenigingen.

Musici, die tot verenigingen behoren, en zijn samengevat in de Federatie van Nederlandsche Toonkunstenaarsverenigingen, behoeven zich niet opnieuw aan te melden.

Filmijde

Zij, die medewerken aan de productie van films: personen en lichamen, die medewerken aan de technische bewerking van films: personen en instellingen, die films verhuren of doen verhuren; personen en instellingen, die filmvoorstellingen geven of doen geven; personen en instellingen, die reclame voeren in het openbaar door middel van film of diaprojectie projectie, verenigingen van filmamateurs.

Diegenen die op 2 Maart 1942 lid waren van den Nederlandschen Bioscoopbond behoeven zich niet opnieuw aan te melden.

Letterengilde

Alle schrijvers en vertalers (met uitzondering van die van zuiver wetenschappelijke werken en van schoolboeken), erkende en niet erkende uitgever, hun adviseurs en personeel, erkende en niet erkende boekhandelaren (ook antiquariaten, tweedehandsboekhandel, agentschappen en importeurs) en hun personeel, eigenaars en personeel van leesbibliotheek, met uitzondering van wetenschappelijke bibliotheken, vertegenwoordigers van uitgever, colporteurs, zij die lezingen over letterkundige werken organiseren of houden of letterkundig werk voordragen; letterlevende verenigingen (verenigingen die lezingen over letterkundige onderwerpen organiseren, verenigingen die bepaalde vormen van boekverspreiding steunen, bijv. bibliophiles uitgaven, leesgezelschappen en leesclubs), het personeel van leeszaalen, verhuurders van leesportefeuilles en hun personeel.

Gilde voor bouwkunst, beeldende kunsten en kunstambacht

Alle architecten, bouwkundig-technici, tuin- en landschap-ontwerpers, alle beeldhouwers (met inbegrip van kunsthandwerkers als houtsnijders, kunstsmeden, steenhouwers, medailleurs en stempelsnijders enz.), schilders (onder wie glas- en porseleinschilders), restaurateurs, alle grafici, ontwerpers (bijv. binnenhuisarchitecten), kunstuitgevers, kunsthandelaren en hun personeel, kunstveilinghouders, organisatoren van kunsttentoonstellingen, ontwerpers, fabrikanten van kunstproducten (bijv. porseleinfabrieken, glasblazers, fabriekanten van behangspapier, fabriekanten van gobelins), verenigingen op het gebied van de bouwkunst, beeldende kunsten en kunstambacht.

Personen, die uitsluitend als amateur of dilettant werkzaam zijn op het door de bovengenoemde gilden bestreken gebied

zijn niet verplicht zich aan te melden. De aanmeldingsplicht van de aldaar genoemde verenigingen van deze amateurs of dilettanten blijft hierdoor onverlet.

Er wordt met nadruk de aandacht op gevestigd, dat diegenen, die aan den aanmeldingsplicht niet voldoen, zich blootstellen aan strafmaatregelen en eventueel aan de uitoefening van hun werkzaamheid op het gebied van de Nederlandsche Kulturkamer zullen kunnen worden uitgesloten.

Aanmeldingen dienen te worden gericht aan de Nederlandsche Kulturkamer, afdeling ledenregistratie, 2e v. d. Boschstraat 44 te 's-Gravenhage.

KROPBESTRIJDING

De secretaris-generaal van Landbouw en Visserij heeft bepaald, dat gedurende de 1942 de in de gemeenten Almelo, Arnhem, Bussum, Coevorden, Driebergen, Hillegom, Lisse, Lochem, Naarden, Noordwijkerhout, Roosendaal, Sassenheim, Utrecht, Vroeland, Warmond, Weesp en Weesperkarspel gevestigde bereiders van voor menselijke consumptie bestemd brood zijn verplicht bij de bereiding van dit brood gebruik te maken van gejoederd zout.

MOND- EN KLAUWZEER

Gedurende het tijdvak van 15 tot en met 21 Maart j.l. waren in de provincie Friesland 5 boerderijen met mond- en kluwzeer besmet en wel in de gemeenten: Franeker 1, Gaasterland 1, Hennaarderadeel 1, Menaldumadeel 1 en Rauwerdham 1.

SCHIETPARTIJ IN DEN HAAG

Kost drie menschenlevens

Vanochtend, even na halfnegen, heeft zich in het perceel Suezkade 89 een afschuwelijk misdrijf afgespeeld, waarbij drie personen om het leven kwamen. Het was omstreeks kwart voor negen toen een inspecteur van politie op de Laan van Meerdervoort bij de Suezkade werd aangevraagd door een meisje, dat mededeelde, dat op de Suezkade iets aan de hand was. De inspecteur spoedde zich naar de Suezkade en zag daar een heer met bebloed hoofd op het trottoir loopen, die in weinige woorden vertelde, dat er op hem geschoten was. Ook wees hij het huis aan, waar dit gebeurd was.

De inspecteur nam de noodige maatregelen en waarschuwde het politiebureau Archimedesstraat, dat ter assistentie geëigende agenten zond. Toen de inspecteur bij het huis aankwam, ging juist de deur open en kwam de hoofdbewoner, een oude man, naar buiten. Hij bleek geheel van streek doordat hij in zijn huis had hooren schieten en maakte duidelijk, dat een ander zich afspeelde in een uitbouw. Op dat oogenblik hoorde de inspecteur nog steeds schieten. Met eenige agenten ging hij den uitbouw in, kwam in een achterkamer en vond daar reeds drie menschen dood liggen, onder wie tot zijn aankeukelijke verbazing de 53-jarige rechercheur van politie J. Cornelissen. De andere lijkten waren die van een man en een vrouw. Ook vond hij nog twee Angora-katten dood liggen.

Intusschen had de geneeskundige dienst den zwaar gewonden man, die op straat door den inspecteur was aangekomen, naar het gemeentelijke ziekenhuis gebracht.

Waarom had de rechercheur zich in dat huis opgehouden? Bij het onderzoek bleek, dat hij daar vertoefde ter onderzoek van een oplichtingsaffaire. Hij had zich hield op den 35-jarigen H. C. aan die woning vervoegd. Deze C. de zwaar gewonde, die op de Suezkade werd aangetroffen, was in October j.l. slachtoffer geworden van een paar oplichters, die hem zijn postzegelverzameling, ter waarde van f 2000, afhandig maakten in een woning te Scheveningen. Nu woonden in onderhuis in het perceel aan de Suezkade de 21-jarige K. mogelijk in verband met de in October gepleegde postzegel-pleistering. Vandaar, dat de rechercheur dit huis was binnengegaan. In de achterkamer gekomen, moet hij toen onmiddellijk en onverhoeds zijn aangevallen en doodgeschoten door den 21-jarigen K. C. Het slachtoffer van de oplichting heeft toen willen vluchten, maar werd met vier schoten geraakt. Daarbij is hij nog aangevallen en mishandeld door den man zoowel als door de vrouw. Hij zag zich een oogenblik bewusteloos en zag later kans, op straat te komen. Zijn toestand is niet van dien aard, dat er levensgevaar voor hem bestaat.

K. C. die in een toestand van razernij scheen te verkeeren, schoot, nadat hij den rechercheur dood had, eerst zijn vrouw en de twee katten dood, waarna hij de hand aan zichzelf sloeg. Hij was in het bezit van een automatisch pistool.

De rechercheur, die als slachtoffer van zijn beroep groot gezin, was zeer bekwaam in zijn vak en bij de politie algemeen geacht.

Zon ond.: heden 19.59; op: morgen 7.33
Maan op: heden 11.42; onder: 2.41
Eerste kwartier 25 Maart: Volle Maan 1 April; Laatste Kwartier 8 April; Nieuwe Maan 15 April.
Men is verplicht te verduisteren van zonsondergang tot zonsopgang.

H.H. Adverteerders.

De op 23 Maart 1942 van kracht geworden ingrijpende papirrantsoenering noopt ons, tot een aanzienlijk verdere inkrimping van de voor advertenties beschikbare ruimte over te gaan.

In het vervolg wordt de maximum hoogte voor alle advertenties 6 c.M. (d.w.z. 20 regels) per 1 kolom, of 10 regels over 2 kolommen. Wijziging van deze afmetingen moeten wij echter voorbehouden.

Op deze wijze hopen wij zooveel mogelijk adverteerders te gerieven.

DIRECTIE DER LEEUWARDER COURANT.

BUITENLAND

ITAL. WEERMACHTBERICHT

Britsche oorlogsbodems en koopvaardijschepen getroffen

Rome, 24 Maart. (Stefani). Het weermachtbericht luidt: Gebelken is, dat bij de in het weermachtbericht van gisteren gemelde acties van lucht- en zeestrijdkrachten een kruiser, een andere eenheid, waarvan men het type niet heeft kunnen vaststellen en een koopvaardij- schip van 10.000 ton met zekerheid tot zinken zijn gebracht. Drie andere kruisers, een torpedojager en drie koopvaardijschepen werden beschadigd.

Bij het gevecht, dat zich in de Golf van Syrie heeft afgespeeld, hebben onze zeestrijdkrachten met zekerheid een kruiser en twee torpedojagers getroffen. Een andere vijandelijke eenheid werd getorpedeerd door een van onze duikboten, die de wacht hielden.

Formaties van de Duitse luchtmacht bereikten eveneens het vijandelijke convooi en bombardeerden het verscheidene malen, waarbij zij een koopvaardij- schip tot zinken brachten en twee andere beschadigden.

Bij luchtegevechten in het centrale deel van de Middellandsche Zee hebben Duitse jachtvliegtuigen twee Spitfires neergedaald.

Drie onze torpedovliegtuigen zijn niet op hun bases teruggekeerd.

In het Oostelijke deel van de Middellandsche Zee hebben onze vliegtuigen gisteren tijdens de schemering een Engelse vlootformatie, die waarschijnlijk op den terugweg was van het tooneel van den strijd, aangevallen en met torpedo's een groot aantal middelgrote tonnage getroffen en met een andere torpedo een grooten torpedojager.

Vijandelijke bommenwerpers werden boven Martoeba krachtig aangevallen door escadrilles onzer jagers, die zonder eigen verliezen vijf Curtiss toestellen brandend deden neerstorten en talrijke andere met machinegeweervuur bestookten. Een zee-Engelsch vliegtuig stortte neer, na door het Duitse afweervuur te zijn getroffen.

WORDT RIOM STOPGEZET?

Minister van Justitie zou volmacht hebben gekregen

Vichy, 23 Maart. (D.N.B.) Na den ministerraad van Zaterdag j.l. is in Vichy het gerucht opgedoken, dat het proces van Riom na de vakantie van het gerecht, die van 2 tot 14 April zal duren, of geheel zal stop gezet worden, of voor geruimen tijd zal worden onderbroken.

Volgens het gerucht zal het besluit te zijner tijd door den minister van justitie, Barthelemy, die van den ministerraad in dit opzicht een uitdrukkelijke volmacht heeft gekregen, met een motivering gepubliceerd worden.

In weinige uren kringen te Vichy acht men de mogelijkheid eener stopzetting van het proces niet uitgesloten. De bevestigde instanties te Vichy weigeren echter een standpunt te bepalen ten aanzien van dit gerucht.

HET ZELFBESTUUR IN DE BALTISCHE STATEN

Rome, 23 Maart. (D.N.B.). Het feit, dat aan de Baltische staten Litauen, Letland en Estland van het rijkscommissariaat Ostland zelfbestuur verleend zal worden, heeft in politieke kringen van Italië groote belangstelling en levendige instemming gewonden.

Men wijst er hier op, dat dit besluit van rijksleider Rosenberg den duidelijk wil van het Duitse rijk demonstreert om binnen de beperking van de oorlogvoering aan de vroegere Baltische landen een groote onafhankelijkheid te verleenen, en een eigen verantwoording dezer volkeren in het bestuur der vroegere Baltische staten te leggen.

Deze nieuwe regeling zal ongetwijfeld de tot bijdragen, zoo verklaart men hier, de laatste sporen van den bolsjewistischen invloed in deze landen weg te nemen. Deze houding van Duitsland wordt gesteld tegenover de houding, die Engeland in Iran heeft aangenomen, waar de rechten en vrijheden der natie door de Engelsen met voeten worden getreden.

NIET-ZAKENREIZEN IN DUITSLAND VERBODEN

In de Duitse bladen lezen wij, dat met het oog op de omvangrijke transport- taak, die de spoorwegen voor de militaire en civiele behoeften hebben te verrichten, het reizigersverkeer per trein tot een minimum moet worden beperkt. Dat geldt vooral voor den aanbreken- den voorjaars- en voor de Paaschdagen. Elke reis, die niet strikt noodzakelijk is moet worden nagelaten. Personen, die ondanks dit verbod voor hun genoegen van den trein gebruik maken, worden zwaar gestraft. Zakenreizen en reizen naar een erkend herbergen of naar een badplaats blijven mogelijk met speciale vergunningen, welke na overlegging van de noodige bewijzen worden afgegeven.

EEN DER SALOMONS-EILANDEN BEZET

Japanners op Bocka
Tokio, 24 Maart. (D.N.B.) Japansche zeesoldaten zijn op 10 Maart geland op het Noordelijkste der Salomons-eilanden. Bocka, naar eerst vandaag wordt gemeld. Het eiland werd geheel bezet.

Tokio, 24 Maart. (D.N.B.) Naar aanleiding van de bezetting van het eiland Bocka door Japansche troepen wordt ook medegedeeld, dat de Carola-haven aan de Westelijke kust van het eiland tot kort geleden door de vijandelijke marinestrijdkrachten gebruikt werd als schuilplaats en als tusschenstation bij aanvalsovertochten. In verband met de operaties tegen Nieuw-Guinea, resp. Australië, wordt derhalve aan de bezetting van het eiland groote waarde gehecht.

„JAPAN MOET OFFENSIEF VOORTZETTEN”

„Nog tal van moeilijke vraagstukken op te lossen”, zegt kapitein Hiraide

Tokio, 24 Maart. (D.N.B.) „Er moet rekening gehouden worden met de mogelijkheid, dat de vijand de guerrillatactiek in zijn oorlogvoering tegen Japan in toekomst nog zal versterken”, zoo schrijft de woordvoerder der marine, kapitein Hiraide, in de Jiomioeri Simboun.
„Sinds het begin van den oorlog in groot-Oost-Azië zijn weliswaar”, zoo schrijft Hiraide „meer dan 50 vijandelijke duikboten, alsmede vier van de in totaal negen vijandelijke vliegtuigmoederscheppen tot zinken gebracht, doch verwacht kan worden, dat de vijand zijn nog resterende vloot aan vliegtuigmoederscheppen in den loop van dit jaar met tien andere speciale moederscheppen zal versterken. De vijand zal dan ongetwijfeld proberen van Hawaii, Nieuw-Zeeland, Samoa en andere punten uit aanvallen te ondernemen”.

Vervolgens levert Hiraide kritiek op de opvatting, die in bepaalde kringen van het Japansche volk bestaat, als zouden de rijkdommen der Zuidzee-gebieden thans reeds onbegrensd ter beschikking van Japan staan en het Japansche imperium zoodoende onoverwinnelijk geworden zijn. Hiraide noemt deze opvatting een groote misrekening, die onmiddellijk hersteld moet worden. De grondstoffen der Zuidzee-gebieden, zoo schrijft hij, zijn nog niet aangeboord, ook al bevinden zij zich in Japansche handen. Eerst wanneer de grondstofbronnen praktisch Japan ter beschikking staan, zal Japan's onoverwinnelijke positie gewaarborgd zijn. Totdat het zoover is, moeten echter nog talrijke moeilijke vraagstukken worden opgelost. Een van deze vraagstukken is de vervoerskwestie.

Het schijnt dat met de capitulatie van Nederlands-Indië de dingen in zoverre een keer hebben genomen, dat Japan zich thans in het defensief en het Engle-Amerikaansche kamp zich in het offensief bevindt. De verdediging alleen brengt echter naar de overwinning. Japan moet om halve de huidige oorlog onder alle omstandigheden door offensieve maatregelen winnen. Het moet zijn offensief voortzetten, door zich van den Indischen Oceaan en Australië als steunpunten voor toekomstige groote militaire operaties te verzekeren.

Ten slotte verklaart Hiraide, dat de Japansche marine voorbereid is op haar groote taak en vastbesloten is den vijandlijken invloed in den Stillen Oceaan en in den Indischen Oceaan geheel en al uit te schakelen.

MILITAIR BESTUUR IN DOOR JAPAN BEZETTE GEBIEDEN VOORLOOPIG ONMISBAAR

Vijandelijke invloed nog zeer belangrijk, zegt kolonel Okada

Tokio, 24 Maart. (A.N.P.) In een interview met de Asahi Simboun heeft kolonel Okada van het bureau voor oorlogsvorbereiding van het ministerie van oorlog verklaard, dat het militaire bestuur in de bezette gebieden in het Zuiden om redenen van nationale defensie geruimen tijd zal blijven bestaan. Het militaire bestuur moet namelijk ook zorgen, dat alle productieve gebieden van grondstoffen voldoende worden ontwikkeld ter waarborging van Japan's voorsiening om voorbereid te zijn op een langdurigen oorlog tegen Engeland en de Verenigde Staten met hun groote reserves aan grondstoffen.

Bovendien is het militair bestuur voornemens de Japansche strijdkrachten ter plaatse te voorzien om den aanvoer uit het Japansche moederland zooveel mogelijk te beperken.

Een andere belangrijke taak van het militaire bestuur is de uitschakeling van den vijandlijken invloed, die in de bezette gebieden nog zeer belangrijk is. Om al deze redenen is het militaire bestuur voorloepig totaal onmisbaar.

TALRIJKE AANVALLEN VAN DE JAPANSCH LUCHTMACHT

Tokio, 24 Maart. (Domei). Het hoofdkwartier deelt mede, dat de luchtmacht van de Japansche marine tijdens aanvallen in het Zuidelijke deel van den Indischen Oceaan en in de Golf van Bengalen herhaaldt malen Port Darwin, Broome, Wyndham, Horn-eiland, Port Moresby, Toelagi (op de Salomons-eilanden) en Port Blair op de Andamanen in de Golf van Bengalen hebben aangevallen. In al deze plaatsen werden militaire installaties vernield.

Wat Mijnhardt maakt is goed!

FEUILLETON

De hoeve Het Zwarte Paard

door N. K.

33.
Toen de trein het Centraal Station binnenreed, hoopte Nora meer dan ooit, dat ze kon vinden waar Maarten zich ophield. Eva begon zich in het a herte deel van den trein en Nora in het midden. Toen Eva het Perron afstapte, draecht Nora: „Ik vermoed, dat ze rechtstreeks naar Maarten gaat, maar ik ga mijn dag niet bederven door haar te volgen. Bovendien zou ze me zeker opmerken. Die sluwe menschen zijn altijd achterdochtig!”

Nadat ze de heilt van haar kaartje afgegeven had, kreeg Nora een meisje in het oog, dat zekende. Zij heette Thea Harving en zij en Nora waren eens in dezelfde betrekking geweest. Thea zag zich onverzorgd uit en Nora herinnerde van het kantoor waar weggejaagd. Zij trachtte haar te negeren, maar Thea snelde haar achterna.
„O, Nora! Lustler een oogenblikje naar me, ik zit zoo vreeselijk krap, ik zoek werk!”

Heb ze altijd bij u

AKKERTJE
De Nederlandsche Pijnstiller

NOORSCHESCHEPEN VERZOCHT ZICH NAAR DOOR JAPAN GECONTROLEERDE HAVENS TE BEGEVEN

Oslo, 23 Maart. (D.N.B.) De bij Norges Rederfartbund aangesloten Noorsche reeders hebben hun schepen, die varen op den Indischen Oceaan, den Stillen Oceaan en in de Australische wateren, bevel gegeven zich onmiddellijk naar een van de volgende havens van het Japansche machtsgebied te begeven. Kusan, op de Carolinen, Rabaul, op den Bismarck-archipel, Penang, Saigon.
Volgens een verklaring van de Japansche regering blijven alle Noorsche koopvaardischepen, die gevolg geven aan dit bevel met de duidelijke bedoeling zich voor onbepaalde tijd aan Japan ter beschikking te stellen en die tot en met 15 April vrijwillig naar een van de vier genoemde havens in het Japansche machtsgebied opstoomen, eigendom der Noorsche reeders. Over deze schepen zal geen proces uitbaald. De fincielele ontsluiting van de familieleden in Noorwegen zal niet worden geïntermeerd.

Naar de Norges Rederfartbund verder mededeelt, zal aan de bemanningen voor haar economisch bestaan een schadeloosstelling ten bedrage van 5000 kronen per lid van de bemanning worden uitbetaald, onafhankelijk van den rang van den betreffende zee-man, inclusief het drie-voudige jaarlijksche inkomen. Deze schadeloosstelling wordt in Noorwegen uitbetaald. De fincielele ontsluiting van de familieleden in Noorwegen zal niet weer ter hand worden genomen.

ONGUNSTIGE RUBBERPOSITIE BIJ DE GEALLIEERDEN

Lissabon, 24 Maart. (A.N.P.) De Financial Times schrijft, dat na de successen der Japanners in het gebied van den Stillen Oceaan nog slechts een tiende deel der jaarlijksche wereldproductie aan rubber in handen der geallieerden of hun vrienden is gebleven.

Tevens herinnert het blad er aan, dat om dezelfde reden ook de positie van tin en petroleum de grootste bezorgdheid wekt.

De rubberindustrie der geallieerden heeft echter den zwaarsten slag gekregen, want alles wat de geallieerden thans nog aan rubber kunnen oogsten is weinig meer dan wat Engeland in vredetijd noodig heeft. Eind November hadden de Ver. Staten slechts 510,000 ton rubber in voorraad.

DE KOELE HOUDING TOKIO-MOSKOU

Tokio, 23 Maart. (D.N.B.) De Japansche dagbladen noodigen in verband met de verlenging van het visserijverdrag tusschen Japan en de Sovjet-Unie de laatste uit nog in den loop van dit jaar haar oprechtheid jegens Japan te bewijzen door het sluiten van een verdrag op zee-termini zoner, naar de bladen opmerken, door Engeland en de Ver. Staten te laten intimideeren.

De Tokio Asahi Simboun verklaart, dat de Sovjet-Unie haar bereidwilligheid tot het sluiten van een visserij-verdrag op langen termijn thans moet toonen, wanneer zij het neutraliteitspact tusschen Japan en de Sovjet-Unie werkelijk wil eerbiedigen en handhaven.

VON PAPPEN TE SOFIA

Sofia, 24 Maart. (D.N.B.) De Duitse ambassadeur te Ankara, von Pappen, heeft voor zijn vertrek uit Sofia de Bulgaarsche pers ontvangen. Hij gaf uiting aan zijn sympathie voor Bulgarije en zeide, dat hij talrijke gelukwensen van Bulgaarsche zijde had ontvangen na den mislukten aanslag op zijn leven.

Over de Duitsch-Turksche betrekkingen zeide von Pappen, dat zij van dag tot dag beter worden, vooral de economische betrekkingen. Na het herstel van den spoorweg kunnen zij zich nog meer ontwikkelen. Turkije wenscht geen oorlog en zal zijn neutraliteit handhaven.

EEN LUCHTLIJN PARIJS-VICHY

Parijs, 24 Maart. (D.N.B.) De staatssecretaris van het kabinet van den plaatsvervangenden minister-president Benoist Mechin heeft gisteren met toestemming der bezettingsautoriteiten een vliegtuig gebouwd van Parijs naar Vichy. Hij heeft hierna de luchtverbinding tusschen beide steden geopend. De leden van de Franse regering kunnen voortaan geregeld van deze luchtlijn gebruik maken. Spoedig na zijn aankomst is Benoist Mechin door admiraal Darlan ontvangen.

PLAGEN IN ARGENTINIË

Buenos Aires, 23 Maart. (D.N.B.) De sprinkhanenplag heeft dit jaar in Argentinië ongewone afmetingen aangenomen. Geheele wolken van de z.g. langesta's vliegers vliegen over de uitgestrekte vlakten en vreten de gewassen volkomen kaal. De overheid en de boeren nemen allerlei maatregelen te baat om het ongedierte te bestrijden, doch de gebruikelijke middelen blijven zonder uitwerking. Men heeft de plaag nu althans plaatselijk weten te beperken door het strooien van vergif uit vliegtuigen. De aangerichte schade is nog niet te overzien, doch moet aanzienlijk zijn.

Bovendien wordt men in dezen ongewoon warmen zomer geteisterd door kleine vraatzuchtige papegaaien, die in het tropische Noorden van Argentinië bij duizenden de mais- en rijstelden kaalvreten en pas wegtrekken, wanneer praktisch alles vernield is.

Nora zag een kans, die zij aanstonds aangreep.

„Daar gaat een meisje door de controle. Zij draagt een bruinen mantel”, zei ze opgewonden. „Zie je haar? Ik wil zelf niet naar haar kijken.”
„Ja, ik zie haar! Ze ziet er heel leuk en draagt een koperkleurige roos op haar hoofd, ongeveer van dezelfde kleur als haar haar.”

Nora opende haar tasche en stopte het andere meisje een tien-gulden biljet in de hand.

„Ik wil weten, waar ze heengaat. Ze zal een vriend ontmoeten en je moet nagaan waar hij werkt en woont. Schrijf naar mij aan. „Het Zwarte Paard” in Langeveld. Vergeet het adres niet! Als je me vertellen kunt, wat ik wil weten, zal ik je nog tien gulden sturen en — misschien kan ik een baan voor je vinden. Maak voort. Zij heet Eva. Schepers en zij wandelt juist het station uit. Je moet dezelfde tram nemen.”

Eva deed trams al haar boodschappen en ging toen naar de garage. Maarten was dien morgen vroeger naar het werk gegaan om des te eerder weg te kunnen gaan. Hij beste l'auwe pak kwam zeer van pas, want hij was uit het kantoor naar de showroom overgeplaatst. Eva moest wachten tot hij de eigenschappen van een

CRIPPS' BESPREKINGEN

Hij blijft slechts twee weken in Indië

Stockholm, 23 Maart. (A.N.P.) Sir Stafford Cripps heeft Maandag in New-Delhi eerst een onderhoud gehad met den onderkoning van Indië, lord Linlithgow. Volgens den Britschen nieuwdienst was generaal Wavell aanwezig bij deze ontvangst.

Naar Reuter uit New-Delhi meldt, heeft Cripps aan Indische politieke leiders verklaard, dat hij voornemens is slechts twee weken in New-Delhi te blijven. Voor discussie heeft hij niet veel tijd beschikbaar, maar talrijke dringend belangrijke aangelegenheden in Engeland liggen te wachten”. Het voornaamste doel van zijn bezoek is de maatregelen uiteen te zetten die door de Britsche regering zijn voorgesteld, en die beoogen de vroegere beloften in zake het verleenen van autonomie aan het Indische volk te vervullen.
„Er is geen tijd te verliezen en wij hebben geen tijd voor lange discussies”, zoo verklaarde hij bij zijn aankomst te New-Delhi verder nog aan persvertegenwoordigers. „Ik ben naar Indië gekomen om met de leiders der Britsch-Indische openbare meening de besluiten te bespreken, waartoe het oorlogskabinet ten aanzien van Indië-Indië gekomen is. Ik ben hier om te constateren of deze besluiten door de Britsch-Indische openbare meening algemeen aanvaard kunnen worden”.

Cripps merkte verder op, dat hij den aard der voorstellen, die ter sprake zullen komen, niet bekend kan maken. Verder verklaarde hij de eerste twee dagen samen met den vice-koning te zullen doorbrengen en verder met den militair opperbevelhebber en de andere leden van den uitvoerenden raad, alsmede met de gouverneurs der provincies bijeenkomsten te zullen hebben.

Volgens een nader bericht van den Britschen nieuwdienst uit New-Delhi is Cripps door persvertegenwoordigers de vraag gesteld wat er zou gebeuren wanneer één of twee politieke partijen de Engelsche voorstellen niet zouden aannemen. Cripps antwoordde, dat dit zou afhangen van de betrokken partijen. „Mijn verwachtingen”, zoo zeide hij, „zouden te ver strekken, wanneer ik wilde hopen, dat ik een „aanspraak” voor 100 procent” zou krijgen. Ten slotte verklaarde Cripps: „Ik geloof niet, dat wij moeten spreken over een rondetafelconferentie”.

WASHINGTON LEENT TJSJOENGKING 500 MILLIOEN DOLLAR

Stockholm, 24 Maart. (A.N.P.) Naar de Britsche berichtendienst meldt, hebben de Chineesch-Amerikaansche onderhandelingen geleid tot een fincielele overeenkomst, op grond waarvan de regering van Tsjang Kai Sjek een oorlogsschuld ten bedrage van 500 miljoen dollar krijgt.

ARRESTATIE VAN BUITENLANDSCHE ZEELIEDEN IN AMERIKA

Genève, 24 Maart. (D.N.B.) Naar de New York Times uit Washington meldt, heeft de procureur-generaal Biddle de arrestatie gelast van 8000 buitenlandse zeelieden, die hun schepen hebben verlaten. Onder deze 8000 buitenlandse zeelieden zijn 3000 Noeren en 3000 Grieken. De rest bestaat uit Denen, Nederlanders en Engelschen. De autoriteiten zijn van plan deze zeelieden alle te interneeren.

DRIE AMERIKAANSCH KOOPTVAARDISCHEPEN TOT ZINKEN GEBRACHT

Genève, 23 Maart. (D.N.B.) Het ministerie van marine deelt mede, dat aan de kust van den Atlantischen Oceaan drie Amerikaansche koopvaardischepen van middelbare grootte tot zinken zijn gebracht.

GRETA GARBO GEHUWD?

Stockholm, 23 Maart. (D.N.B.) Volgens een bericht van den New Yorkschen correspondent van Nya Dagligt Allehanda is de filmactrice Greta Garbo in het huwelijk getreden met den Amerikaanschen dokter Gaylord Houser. Het huwelijk zou gesloten zijn tijdens een bezoek, dat Greta Garbo onlangs aan New York heeft gebracht.

Een bevestiging van dit bericht kon echter nog niet worden verkregen.

KORTE BERICHTEN

De nieuwe Turksche ambassadeur in Groot-Brittannië Rauf Orbay is, naar de Britsche berichtendienst meldt, in Londen aangekomen.

De Spaansche politie heeft een wijdvertakte nieuwe organisatie der verboden communistische partij ontdekt en talrijke arrestaties verricht. De krigsraad heeft reeds 6 communistische agenten ter dood, 2 tot levenslangden dwangarbeid en 24 tot gevangenis- en tuchthuistrafpen veroordeeld.

De voorzitter der radicale partij in Argentinië en gewezen president der republiek Marcelo Alvear is op 72-jarigen leeftijd overleden. Hij was van 1917 tot '23 ambassadeur te Parijs en op de eerste bijeenkomst van den Volkenbond in 1920 vertegenwoordiger van Argentinië.

De autoriteiten van Cuba hebben de verduistering van alle groote gebouwen te Havana gelast. Daardoor moet aan de onderzeers der asmogendheden de oriëntatie bemoeilijkt worden.

UIT DE STAATSCOURANT

RECHTERLIJKE MACHT

Bij besluit van den secretaris-generaal van het departement van Justitie van 16 Maart 1942, zijn benoemd tot rechter in de arrondissementrechtbank te Amsterdam:

1. mr. C. H. Plug, thans rechter in de arrondissementrechtbank te Almelo;
2. mr. H. Th. A. van der Loos, thans rechter in de arrondissementrechtbank te Alkmaar.

auto aan een klant had uitgelegd, die den wagen ten slotte kocht. Maarten bevestigde de order naar het kantoor van meneer Mensink.

Daarna snelde hij op Eva toe, greep haar beide handen en kon bijna niet meer ademhalen, toen Eva hem zoo gewoon kuste, alsof zij reeds jarenlang verloofd waren. Zij verlieten de garage met den arm van Eva door den zijnen en begaven zich in een café.

Thea volgde hen uit de verte, vurig wenschende, dat zij niet ver zouden gaan. Haar taak was echter bijna volbracht. Zij kon rustig een boterham eten, want het paar zat drie kwartier lang elkaar bevoerd aan de zijde. Daarop vertrokken zij naar het huis van Maarten, want Eva stond er op, zich er van te overtuigen, dat hij een prettig thuis had.

De lange dagtaak van Thea was ten einde en zij schreef Nora een verslag:

„Ik heb de heele stad afgesleept en ik heb wel duizend kilometer geloopt! Hier vindend werkt in de Phoenix-garage, in... zij noemde den straatnaam. „Na de thee bleven ze naar zijn kosthuis, maar daar woont op slechts enkele minuten. Hij woont op de Ruysdaalkade 22. Stuur me alsjeblieft de tien gulden die je me belooft — ik vind, dat het wel meer mocht zijn. — Thea.” (Wordt vervolgd).

STADSNIUWS

HET FRIESCH NATUURHISTORISCH MUSEUM

Een belangrijke verbetering

Het A.N.P. meldt:

Het Friesch Natuurhistorisch Museum, dat over een bijzonder mooie verzameling van interessante dingen uit de dieren- en plantenwereld, welke op Frieschen bodem wordt aangetroffen, beschikt, heeft niet alleen in de provincie maar ook ver daar buiten vermaardheid. Honderden hebben in den loop der jaren van het vele interessante, dat er te bewonderen valt, kennis genomen.

Helaas is deze mooie verzameling gedurende de laatste twee jaren niet te bezichtigen geweest. Dit werd natuurlijk door velen betreurd en men heeft dan ook al het mogelijke gedaan om een geschikt tentoonstellingsruimte te vinden.

Maar dank zij de medewerking van het provinciaal bestuur van Friesland, dat een jaarlijksche subsidie van vijfduizend gulden heeft toegekend en een aanbod van het gemeentebestuur van Leeuwarden, dat voorlopig voor tien jaar een gebouw op geschikte voorwaarden in huur heeft afgestaan en daarin bovendien drie groote lokalen in orde heeft doen brengen, kan aan de zoalang gekeosterde wenschen worden tegemoet gekomen.

Het onderdak is aangeboden in het gebouw, waarin voorheen de Christelijke huishoudschool was gevestigd, staande in de Heerestraat. De ligging in het centrum van de provinciale hoofdstad is bijzonder geschikt en nu het bestuur de beschikking heeft over een behoorlijke periode, wil het niets nalaten om de expositie zoo goed mogelijk tot haar recht te doen komen.

Het bestuur van het museum heeft thans een circulaire verzonden, waarin wordt aangedrongen op het verleenen van fincielele steun, welke onontbeerlijk is voor de verbetering, welke dit museum zal ondergaan. „Vaak beleefden wij het”, aldus schrijft men in deze circulaire, „dat zeer deskundige bezoekers uit andere provincien zich in het museum bijzonder waardeerend uitslieten over de wijze, waarop wij het materiaal hadden geconserveerd en tentoongesteld, maar zich daarentegen er over verwonderden, dat de verzameling niet beter was ondergebracht. Inderdaad staan wij op dit gebied achter bij dat wat elders in ons land tot stand is gebracht. Denken we alleen maar aan Nature Docet te Dene-kamp, de prachtige schepping van den heer Bernink, groot gebracht in de eerste plaats door zijn onvermoeide toewijding, maar toch ook dank zij de flinke bijdragen, bij verschillende gelegenheden door de Twentenaar aan het museum geschonken”.

Enkele instellingen hebben reeds bijdragen toegezegt. Het is te hopen, dat ook de rest van het benodigde bedrag spoedig bijeen is, opdat men in het nieuwe gebouw de bijzonderheden, in het aan natuurschoon zoo rijke Friesland gevonden, beter dan ooit kan bewonderen.

DE ZEVEN WONDEREN VAN ZUID-AFRIKA

De Vereniging Oost en West mag zich de laatste tijden in een buitengewoon groote belangstelling verheugen. De film over Zuid-Afrika, welke mr. A. Hustinx gisteravond in Zalen Schaaf vertoonde, trok zooveel publiek, dat alle plaatsen bezet waren. Na een kort overzicht geving van Zuid-Afrika (waarbij we denken aan den Nederlandse Johannes van Riebeeck, die den grondslag legde voor de stichting van de Unie van Zuid-Afrika) werd het eerste deel vertoond van een belangwekkende, boeiende film over dit land.

Het was de moeite waard, met mr. Hustinx op reis te gaan om de wonderen van Zuid-Afrika te aanschouwen. We zagen opnamen uit de goudvelden van Zuid-Rhodesië, waar de diepste mijnen ter wereld worden gevonden (o. a. een van 2500 M. diepte, wat overeenkomt met de lengte van 8 Eiffeltorens). Hier worden de negers op arbeidscontract te werk gesteld, waarbij zij in dien tijd de kampen niet mogen verlaten, dit om de goudsmokkelarij tegen te gaan en te verhinderen, dat de arbeidskrachten bij dit ongezonde werk voortdurend verdwijnen.

Van de diamantvelden bij Kimberley (een stad die ten doode is gedomd) vertelt de spreker, dat hier de eerste diamant werd gevonden door Stephan Jacob omstreeks 1870, waarna gelukzoekers uit alle streken op jacht gingen naar de begeerde, waardevolle steenen.

Een van de boeiendste gedeelten van de film en uitleg was dat over den Kruger-wildtuin. Door geduldig afwachten en groote handigheid slaagde mr. Hustinx erin, vele dieren in hun natuurlijke staat te fotograferen en te filmen: vrij veel moeilijke kostte hem, een leeuw op de gevoelige plaat vast te leggen, maar zijn moeite, hierin toch te slagen, werd ruimschoots beloon.

Behalve de beroemde Tafelberg en de Wondertuin in Zuid-Afrika werd als laatste „wonder” vertoond de enorme Victoria-watervallen, door Livingstone genoemd naar Koningin Victoria. Over een afstand van 2 km lengte stort het water zich hier in een diepte van 120 M. Al merkt men de aanwezigen gister zeer tevreden zijn, wat trouwens het hartelijk applaus ook bewees.

GEWESTDAG NATIONALE JEUGD-STORM

Nader wordt ons over den gewestdag van den Nat. Jeugdstorm, Zaterdag 21 Maart hier gehouden, nog gemeld, dat op het Waagplein de installatie van jongmaats plaats vond. Banheer Mart Jansen sprak een installatierede uit en nam daarop de ongeveer honderd jongmaats de gelofte af, die als volgt luidt: „Ik stormer, be-loof dat ik moedig, eerlijk en trouw, in Godsvertrouwen, alles zal geven voor het Vaderland”.

Vervolgens werd naar de Harmonie gemarcheerd, waar de stoet zich een weg door de wachtende jeugd moest banoen. Vlakte na de Jeugdstorm goldfe een storm jongens en meisjes van Leeuwarden, die gehoor hadden gegeven aan de uitnodiging van den Jeugdstorm, de zaal binnen. Toen na passen en meten de ongeveer 800 gasten een plaats hadden gevonden, was lukt door dat vele stormers hun plaats afstonden, opende Hopman Jeswite den middag met het verzoek tot allen om zich rustig te houden, en hij wenschte een prettigen middag. Meteen begon toen de eerste Jeugdstorm-filmjournaal. De stormers van Leeuwarden brachten hierna „de Landsknechtenrom” en „Klokke Roeland” ten gehoor, waarna het 2e gedeelte van de film werd gedraaid, gevoigd door zang en een dans van de stormers. Ook werd nog een canon ten beste gegeven, die door de geheele zaal werd meezongen.

Banheer Mart Jansen sprak de jeugd hierop toe. Hij legde ze uit dat de Jeugdstorm eindelijk een jeugdorganisatie is, waar allen, katholiek, hervormd, gereformeerd, arm of rijk hun plaats kunnen vinden. Op zijn vraag of ze lid van den Jeugdstorm wilden worden, werd met een daverend ja-geroep geantwoord. De middag werd met het derde deel van de film besloten, waarop de Jeugdstorm naar de Beurs marcheerde, om zich vandaar weer over Friesland te verspreiden.

De schoolvoetbalcommissie kwam gisteravond in vergadering bijeen. Daar de mogelijkheid bestaat, dat het jaarlijksche tournoi ditmaal niet geheel met de gewone Paaschvacantie kan samenvallen, is besloten, de wedstrijden op Woensdag 1 April te doen aanvangen.

Uit de ingekomen lijsten en verschillende verzoeken is de commissie gebleken, dat de groepenindeling niet meer voldoende kan plaats vinden met de gebruikelijke leeftijdsgrenzen.

Daarom is besloten: 1. Voor de gewone lagere scholen zal worden toegestaan, dat de enkele leerlingen, die 14 jaar zijn, mogen deelnemen; 2. Voor groep B wordt de maximumleeftijd 15 jaar en voor groep A 17 jaar.

Daarbij is bepaald, dat de vastgestelde leeftijden in dit jaar worden bereikt of reeds zijn bereikt. Dit geldt ook ten aanzien van den minimumleeftijd van 12 jaar.

In verband met het bovenstaande is de datum van inschrijving verlengd tot en met Donderdag 26 Maart, terwijl tevens wijzigingen in de reeds ingezond n lijsten kunnen worden aangebracht door middel van geleekende brieven.

Te sluitende doet de commissie weer een vriendelijk beroep op hen, die zich als scheidsrechter beschikbaar willen stellen. Aanmelding bij de bekende adressen.

VERKEERSONGEVAL

Gistermiddag omstreeks 3 uur werd op den hoek Korfmakersstraat-Over de Kelders, een 52-jarige voetgangerst. Deidum, die aldaar zonder noodzaak op een rijweg liep, aangereden door een wielrijder. De voetgangerst kwam een linker onderbenfractuur en is met een auto naar een ziekenhuis vervoerd. De politie heeft de zaak in onderzoek.

GRONINGER ORKEST-VERENIGING

Henriëtte Bosmans.

Donderdag 26 Maart zullen wij, en nu voor het laatst in dit winterseizoen, de Groninger Orkest-Vereeniging in ons midden hebben. Voor deze gelegenheid is een programma samengesteld, dat op een hoog peil staat en voor ieder — hij moge dan hooge of minder hooge eischen stellen — veel te genieten geeft. Met uitzondering misschien van Claude Debussy's Prélude à l'après-midi d'un faune, is dit een programma, waarvan het volgen weinig inspanning vergt.

De eerste afdeling bestaat uit de zeer aantrekkelijke eerste Symphonie van L. Beethoven en de briljante Burleske voor piano en orkest van Richard Strauss. En de tweede afdeling brengt ons de vijfde symphonie Variations symphoniques voor piano en orkest van César Franck, de stemmingsvolle Prélude à l'après-midi d'un faune en de glanzende Overture van de opera „Benvenuto Cellini” van H. Berlioz.

In de werken van Rich. Strauss en César Franck treedt als soliste op de zeer bekende pianiste Henriëtte Bosmans. Het concert staat onder leiding van den gast-dirigent Jan van Epenhuysen. Alles bij elkaar doet dit laatste concert der G.O.V. hooge verwachtingen koesteren.

„DE FRIESCHE CLUB”

Ledenvergadering

In haar clublokaal hield „de Friese Club” haar jaarlijksche ledenvergadering. Uit het openingswoord van den heer Nieuwland en de jaarverslagen van secretaris en penningmeester bleek, dat het aantal leden ongeveer 400 bedraagt en dat de fincielele toestand der vereeniging gezond is. Al zijn enkele uitgaven verhoogd, toch was het mogelijk belangrijk onderhoudswerk te doen uitvoeren.

De aftredende bestuursleden, de heeren Boelstra, Dijkstra en de Jong, werden herkozen. Tot leden der kascommissie werden aangewezen de heeren Bosma, Hijgenaar en Teyema. De heer C. V. Bokma werd opvolger van den heer J. Overmeer in de biljartcommissie.

De contributie blijft f 10 voor stads- en f 650 voor buitenleden.

Ook het komende jaar zal als steeds getracht worden den leden te doen kennismaken met het beste, dat de Nederlandsche Biljartsport bieden kan.

OPENBARE LEESZAAL EN BIBLIOTHEEK

Het jaarverslag

Aan het jaarverslag van de Openbare Leeszaal en Bibliotheek alhier, ter visie neergelegd in de studiezaal, ontleenen wij het volgende:

De leeszaal werd bezocht door 28,971 personen en de studiezaal 3994. Ging het bezocht door 7548 personen achteruit, de uitleentmaking maakte weer veel goed. Er is het cijfer 144,667 bereikt, wat nog nooit is voorgekomen (v. j. 118,941). De vraag naar belletrie, wetenschappelijke werken en muziek stijgt nog dagelijks.

Het ledental steeg met 226 en bedroeg per 31 December 3727, w.o. 3559 uit Leeuwarden en Leeuwarderadeel.

Met de fincieen ziet het er niet al te best uit; de rekening sluit met een na-deel van f 2753.74, hoofdzakelijk voortvloeiende uit den post wachtgelden. Het boekenbezit werd uitgebreid met 836 boeken en 86 brochures. In de leeszaal lagen ter lezing 29 dagbladen, 36 geïllustreerde week- en maandbladen, 17 technische bladen, 39 bladen op t gebied van letterkunde en kunst, 32 godsdienstige en wijsgeerige bladen, 51 vakbladen en 57 politieke- en sociale bladen.

De Provinciale Bibliotheek stond in bruikleen af Historisch Tijdschrift, Tijdschrift voor de Taal- en Letterkunde en Natuur en Techniek.

Wat het personeel betreft werd gememoreerd, dat in de plaats van mej. M. Marx, die naar Bussum vertrok, werd benoemd mej. M. J. van Weel te Heemstede, die echter aan het einde van het jaar naar Zutphen vertrok. In de plaats van den heer Van Dijk werd tot bibliotheecaresse benoemd mej. G. Haanstra; in Juni werden tot assistenten benoemd de dames H. Duvergé en E. M. v. Schotman.

De leeszaal verzorgde 11 correspondenten op 2 plattebladesschalen, n.l. Akkrum en St. Annaparochie. De begroting voor het loopende jaar is n.l. opgenomen met een cijfer van f 20,200 in ontvangst en uitgaven. Opgemerkt werd, dat niet minder dan 3196 leden de minimum contributie van f 1.50 betalen, waarmee de leeszaal niet uit kan, gezien slijtage aan de boeken.

SOCIALE ZAKEN

De burgemeester van Leeuwarden, wa

TUSSENHANDELAREN EN DE LANDBOUWPRODUCTEN

Onder den titel „De weg van producent naar consument“, schrijft „De Landstand“ o.m.: „Als vaststaand feit dient geconstateerd te worden, dat de marge van den tusschenhandelaar in verhouding tot den eigenlijken kostprijs onzer agrarische producten enorm is te noemen. Wij willen slechts een enkel voorbeeld aanhalen: Voor een liter ondermelk betaalt de stedeeling f 0,10, terwijl de boer voor dien zelfden liter f 0,02½ ontvangt.

De distributie van dien éénen liter melk geeft dus niet minder dan 800 procent verhoging van den kostprijs. En het is niet met de andere artikelen, met de groente, met de aardappelen, met het broodgraan enz. niet veel anders gesteld.

Als wij daarnaast echter weten, dat — om bij het voorbeeld van de melk te blijven — een Amsterdamsch melksluter in normale tijdsomstandigheden slechts 35 km moet afleggen om 60 liter melk aan zijn klanten te verkopen, dan gevoelen wij onmiddellijk dat wij zijn opgescheept met een distributie-apparaat, dat volkomen topzwaar is en dat zeer on-economisch werkt.

Een groot deel van de winst, die boer en landarbeider toekomt, wordt dusdoende opgeslokt door een veel te kostbaar werkenden tusschenhandel.

Het vele improductieve werk, dat deze tusschenhandel verricht, is buitendien in een tijd als deze niet meer verantwoord. Arbeidskracht is het kapitaal van het nieuwe landbouw en wij hebben deze zorgvuldig aan te wenden. Het zijn of niet zijn van Europa, van ons allen, hangt er van af.

In dit verband denken wij aan het kerkgeleden in de bladen verschenen bericht, dat de bezette gebieden aan de taak, die Duitschland voor Europa verricht, hun aandeel kunnen leveren door alle improductieve arbeidskrachten bij den aanaam van oorlogsmateriaal in te zetten.

Het is ook daarom te wenschen, dat een spoedige ordening op het terrein van den tusschenhandel plaats grijpt, zodat vrijkomende arbeidskrachten elders productief kunnen worden ingezet, terwijl vroeger onnut gemaakt onkosten dan den boer en zijn arbeider ten goede kunnen komen.

Ten slotte is er nog een kant aan deze zaak en wel een zeer ernstige.

Wanneer niet deze weg gevolgd zou worden, dan zal men het zien gebeuren, dat de landarbeider, door zijn onbevredigende sociale positie daartoe te eerder geneigd, hoe langer hoe meer het boerenbedrijf in den reuk laat en het platteland ontvlucht om in de stad of in Duitschland beter emplot te vinden.

TEELTPLAN AKKER- EN WEIDEBOUW 1942

Zoals bekend is, zal het, tenzij men in het bezit is van een vergunning, in 1942 verboden zijn, meer peulvruchten te telen dan op het betreffende bedrijf gemiddeld in de jaren 1940 en 1941 werden verbouwd. Een vergunning voor het telen van meer peulvruchten zal slechts bij uitzondering worden verleend, terwijl een teler, die een vergunning ontvangt, verplicht is de meerdere oppervlakte peulvruchten op gescheurd grasland te verbouwen en zijn koolzaadteelt voor 1943 met deze meerdere oppervlakte uit te breiden.

Ten einde echter iedereen teler in de gelegenheid te stellen een kleine oppervlakte erwten en bonen voor eigen gebruik te verbouwen is thans bepaald, dat hij, die in 1940 en 1941 geen of slechts geringe hoeveelheden 5 are peulvruchten heeft geteeld, in 1942 zonder vergunning 5 are peulvruchten mag verbouwen.

Een tweede aanvulling, welke in het teelplan is aangebracht, betreft de scheurpremie. Naar men weet, zal aan de telers op gescheurd grasland in 1942 geogost koolzaad f 250 worden uitbetaald.

Thans is bepaald, dat een gelijke premie zal worden uitgekeerd, indien op het gescheurde perceel in 1942 blauwmaanzaad wordt geogost. Hoewel deze bepaling in de eerste plaats in het bezit is van groepen om hen wier koolzaad is uitgeweid, is de verhoogde premie te ontvangen, zal deze ook aan anderen worden uitbetaald. Ten slotte wordt nog medegedeeld, dat bij de vaststelling der oppervlakte, waarover scheurpremie zal worden uitgekeerd, evenals bij koolzaad, gemeten maat zal worden aangehouden.

DE TEELT VAN TABAK

Waar er nog al eenige misvatting is aangaande de gemakkelijheid, waarmee tabak zou kunnen worden geteeld, heeft het departement van Landbouw goed werk gedaan met het in het licht geven van een publicatie over de teelt van tabak, in de reeks Mededeelingen van den Landbouwwetenschappelijk dienst, no. 28. In dit met tal van foto's verrijkt werkje wordt amateur-kwekers in overweging gegeven in den eigen tuin slechts een klein gedeelte van de teelt van tabak te verbouwen.

ADVERTENTIE

* Jan J. Postmus en Grietje A. Soldaat hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D. V. zal plaats hebben op Donderdag 21 Mei a.s. Kerkekeuze bevestiging 's Voorm. 11½ u. (off. tijd), in de Geref. Kerk te Franeker, door den Welerv. Heer Ds. G. Brinkman. Geen receptie. Schiksum-Rijperkerk, 19 Maart 1942.

* Ondertrouwd: Johannes Terpstra en Tine Nijdam. Baard-Wommels, 19 Mrt. 1942. Huwelijksvoltrekking op nader te bepalen datum.

* Getrouwd: Tj. Koolstra. G. Oostenbrug, die, mede namens wederzijdsche familie, dank zeggen voor de betoonde belangstelling. Amersfoort, Stort, Zuid 24.

Voor de vele bliken van belangstelling, bij ons huwelijk ondervonden, betuigen wij hierbij onzen hartelijken dank. O.B. Dijk, St. Jac. Par. Maart 1942. F. Prosje. E. Prosje—Boomsma.

* B. Boersma. W. Boersma—Botma geven kennis van de geboorte van hun zoon JAN. Anjum, 21 Maart 1942. Nittema-Zathe.

* F. K. Vrolijk, J. Vrolijk—de Boer geven kennis van de geboorte van hun dochter JOLTYE. Wokum, 21 Maart '42. Groote Stal.

* In plaats van kaarten. Geboren ANTJE GEESJE, dochter van J. Jager, T. Jager—Noordendbos. Akkrum, 23 Maart 1942.

Kerk en School, Benoemingen enz.

Ned. Herv. gemeente Aangenomen naar Overdinkel (toez.) ds. N. H. Kuiperi Jr. te Bergijk e.a.; driel. te Amsterdam ds. B. van Ginkel te Utrecht, ds. J. M. Snelhage te Sittard en ds. J. C. Bentzen te Garderen, benoemd tot hulpprediker te Eemum cand. H. C. van Beusekom te Aarlanderveen; benoemd de heer C. A. Korndörffer, voorganger van de Ned. Herv. gemeenten te Zuid-scharwoude en Koedijk, als voorganger van de afd. van den Ned. Protestantenv. bond te Harderwijk.

Beroepen te Terhorne cand Hendte te Eindhoven.

De tegenwoordige predikant, ds. Jekubik, neemt op 19 April a.s. afscheid van zijn gemeente in plaats van 12 April en doet 26 April zijn intrede te Denekamp (O.).

Beroepen te Genemuiden ds. L. W. Tukker te Hel- en Boelcap.

Aangenomen naar den Haag ds. W. Sijbrandus te Neerbosch—Hees.

Oud-Gereformeerde gemeenten

Beroepen te Geldermalsen en Terneuzen ds. M. A. Mieras te Axel.

EEN NONCHALANTE OUDERLING

De tienjaarlijkse stemmingen in de Ned. Herv. kerk hebben in Scherpenzeel (Geld.) een probleem geschapen, dat de gemoeideren in dit dorp in beroering heeft gebracht. De uitslag van de verkiezing was namelijk 36-35 ten gunste van een kiescollege, doch onmiddellijk na de stemming verklaarde een ouderling, dat hij per vergissing een verkeerd briefje in de bus had gedaan. Hij had op „kerkerad“ willen stemmen, doch deed het per abuis op „kiescollege“.

Het stembureau achtte deze kwestie van dusdanige betekenis, dat het haar voorleed, dat het klassicaal kerkbestuur te Arnhem. Dit bestuur heeft thans beslist, dat de stem van den nonchalante ouderling alsnog aan den kiesraad moet worden toegevoegd, zodat de uitslag thans is 36-35 ten gunste van den kerkerad.

Intusschen hebben de voorstanders van een kiescollege een adres naar de classis verzonden, waarin zij aandringen op het handhaven van den oorspronkelijken uitslag der stemming.

STILLE ONGANG TE AMSTERDAM

Zondag hebben de Amsterdamsche Rooms-Katholiken en vele buitenmensen den jaarlijkschen Stille Omgang ter gelegenheid van het Mirakel-feest gehouden echter niet in groepen gelukkig vroeger, maar ieder op zich zelf. Mgr. J. P. Huibers, bisschop van Haarlem, leidde na afloop van den omgang in de Bagijnhofkerk den dienst en hield een toespraak. Ook in de andere k. kerken werden speciale diensten gehouden en voor een spoedigen vrede, de intentie van dezen Stille Omgang. In de St. Nicolaaskerk aan de Prins Hendrik kade was een speciale dienst voor de vrouwen.

De stemgerechtigde lidmaten der Ned. Herv. gemeente te Marssum hebben zich uitgesproken, dat de benoeping van predikanten in handen van de lidmaten blijft.

Mej. S. Boscha te Knijpe is benoemd tot tijdelijk onderwijzeres aan de O.L.-school te Haulerwijk.

Benoemd tot onderwijzeres aan de O.L.-school te Marssen bij J. v. d. Wal te Sijbrandaburen.

Met ingang van 26 Maart a.s. is benoemd tot voluit bij de gemeente-politie van Baaradeel de heer H. D. Roorda te Huizum, thans als zoodanig werkzaam bij de gemeentepolitie van Leeuwarderadeel.

Benoemd tot ambtenaar ter kantore van den gemeente-ontvanger te Burger de heer S. K. Bearda te Hardegarijp.

In te ruimen en dan nog slechts, wanneer men de zekerheid heeft, dat deze teelt kans van slagen zal hebben en men bereid is alle zorgen er aan te besteden, welke nu eenmaal worden gevraagd. Speciaal het fermiteeren stelt aan den verbouwer zeer hoge eischen.

Voor ons land geschikte soorten zijn: Pfälzer V 101, die in Duitschland veel alkerfaktab wordt gebruikt.

Havana IIc, die geschikt voor omblad is.

Maas en Waalsche tabak, een selectie van G. Jansen te Leeuven, die zeer fors en gezond groeit, goed voldoet ook op zandgrond, geschikt is voor omblad en kerfblad en zich het meest eigent voor de teelt voor eigen gebruik.

Wil men goede resultaten bereiken, dan dient omstreeks 15 Maart, in elk geval vóór 1 April gezaaid te worden.

Voor nader bijzonderheden over deze hoogst ingewikkelde teelt zij naar bovengenoemd boekje verwezen.

Novel Mist
laad van rheumatoïde
ASPIRIN
hoort in huis!

SCHAKEN

Het toernooi der L. P. F.

Spanning heerschte er gisteravond in de ontspanningszaal der Leeuwarder Papierfabriek, enerweerdte spanning zelfs Zoo, dat ook de niet-schakers aangegepen werden en even geagiteerd de partijen volgden als de kenners van het spel. Tijd-nood en vergeten notatie, spoken voor elken schaker, die tegen de klok speelt, waren oorzaak, dat de spanning zulk een hoogtepunt bereikte.

In den strijd aan het eerste bord tusschen Waling Dijkstra en Kor Mulder van Leens Dijkstra was het iets anders, dat de toeschouwers in spanning bracht. Daar was het n.l. de vraag of Dijkstra een op-dringenden pion van Mulder v. Leens zou kunnen stoppen. Gebourde dit niet, dan was de partij verloren. Dat Dijkstra in deze situatie geraakte, was het gevolg van een verkeerde parade bij het weerleggen van een aanval op een zijner pionnen. Zoals het den leider in een toernooi betaamt, nam hij eenig risico, zoo mocht ten minste zijn pionnenstorm worden gezien. Jammer, dat hij op den 21sten zet met den toren in plaats van met den raadsheer speelde, want nu sloeg de zwarte actie door en kon winst voor dezen niet uitblijven, al verdedigde wit zich nog zeer goed.

Plantinga—Boven werd een Réti-ope-niing, waarin beiden veel moesten manoeevreren om hun zware stukken uit de gevaarlijke zones te loodsen. Op een gegeven oogenblik zag Boven kans een pion te winnen, doch in het verder verloop speelde hij den verkeerden toren, met het gevolg dat Plantinga ineens veel beter spel kreeg, niet alleen zijn pion terugkreeg, doch zelfs in staat was een pion te winnen. Naar de beslissing bleef, de partij werd afgebroken in een voor Plantinga betere stelling.

De sensatie van den avond was de partij Smedema—van den Tol. Dit begon al bij de opening. Van den Tol paste weer eens de Hollandsche verdediging toe, en Smedema bestreed deze al heel eigenaardig door consequent de Réti-ope-niing met fianchettoering der beide loopers over de vleugels toe te passen. Smedema kwam hij eerst wat gedrukt te staan, maar werkte zich later geheel los en stelde zijn clubgenoot voor moeilijke problemen, zoo zelfs, dat deze in heiligen tijdnoed kwam te verkeeren (1 minuut voor 8 zetten). Het werd zetten en klokdrukken voor hem, hetgeen hem niet belette een matecombinatie op te stellen. Zijn berekening faalde echter door den te korten boekhoud. Van den Tol had n.l. niet gezien, dat een paard, welk het met met de dam op h2 moest denken, rustig door met gewonnen kon worden. Wel kwam van den Tol met het (tijdsduidelijke) tot een compromis, doch hij had zooveel vrees moeten laten, dat hem niet anders dan onoverreste. Ontgezegd, die bij alle verwikkelingen steeds de goede zetten vond.

In den achtman viel sensatie te beleven bij de partij Beersma—de Vries, waar zwart in het vierde van den toren vergat zijn zetten te noteren. Het werd Beersma er toen niet zo veel voor, dat werd de situatie wat anders toen de partij nage-smeeld moest worden en de Vries niet zulke goede zetten vond. Beersma staat in de afgebroken partij gewonnen.

Postma slaagde er in de laatste partij uit zijn springstart weg te werken, door ledema in een korte partij het loodje te doen leggen.

De partijen Hoekstra—Tigheelaar en Franzen—de Vries werden afgebroken. De Vries mag niet klagen, want als Franzen had het er voor, dat de L. P. F. hopeloos uitgezien. Nu is er kans op remise.

UIT DE STAATSCOURANT

Bij besluit van den secretaris-generaal van het departement van Justitie zijn tot rechter in de rechtbank te Amsterdam benoemd: C. H. Fing, rechter in de rechtbank te Amelo en mr. A. van der Loos, thans rechter in de rechtbank te Alkmaar.

Hoofddirecteur Jhr J. W. J. Witsen Elias — p.l.v. hoofdred. en buitenland C. van Beem — Binnenland, provincie, steds-nieuws J. A. Landstra — Landbouw en economie verslagen S. D. de Jong — Sport en kinderrubriek J. Hooijng — Rechtszaken, marktberichten J. Gutman

KUNST

HET VROEGERE WOONHUIS VAN DOSTOJEWSKI

Gedenkteken door Duitschers geplaatst. Het D.N.B. meldt uit Berlijn: Te Starajarussa heeft de Duitse Feldkommandantur het vroegere woonhuis van Dostojewski van een waardigen gedenkteken laten voorzien. Het breede houten huis, waarin de grootste schrijver van het oude Rusland van den zomer 1878 tot 1880 woonde en werkte, was tijdens de bolsjewistische heerschappij volkomen verwaarloosd. Acht gezinnen woonden hier bij elkaar in de woning, waar vroeger Dostojewski in huiselijken kring verkeerde. Het behang hing in flarden van de wanden. De deuren hingen ten deele uit de scharnieren. Sinds den tijd van Dostojewski was er vrijwel nooit meer iets aan het huis opgeknapt. Slechts een oude roestige plaat aan den gevel herinnerde nog aan den schrijver.

VICTOR MARGUERITE + De bekende Fransche schrijver Victor Marguerite is, naar uit Vichy gemeld wordt, Maandag overleden.

Victor Marguerite heeft zoowel alleen als tezamen met Paul Marguerite een groot aantal romans geschreven. Na den oorlog verscheen La Garçonne, in het Nederlandsch vertaald als „De Vrijtelling“, dat veel opspraak verwekte, hoewel de grondtoon toch opbouwend was.

MARKTBERICHTEN

SNEEKER VEEMARKT

Veemarkt te Sneek op 24 Maart. Aanvoer: 465 melke- en kalkkoeien, 32 vette koeien, 6 stieren, 1 vet kalf, 42 graskalveren, 1534 nuchtere kalveren, 120 schapen, 11 lammeren, 25 varkens, 22 kleine biggen, 2 paarden, 5 bokken en geiten. Totaal aantal 2264 dieren.

Verrijzen per stuk: Melke- en kalkkoeien f 265-490, graskalveren f 70-f 195, schapen f 65-f 80, kleine biggen f 15-f 30.

Stemming: Melke- en kalkkoeien flink prijshoudend. Graskalveren iets hooger. Schapen goede handel, duur. Biggen meer aanvoer dan vraag, prijshoudend.

Volgende week veemarkt om 8 uur geopend.

Beursnoteringen te Franeker op 23 Maart

Lijnzaad: Ongekuurd lijnzaad f 17, geod-gekuurd f 19.50 en hooger. Kalme handel. Vlas: Stroovias gemiddelde prijs 12 cent per kg, geschoond vlas f 0.85-f 1.25 per kg. Omzet gering.

Aardappelen. Meer vraag naar export-soorten, ook voor plantgoed.

GRONINGER MARKT

Veemarkt te Groningen op 24 Maart

Aanvoer: 1025 runderen, 766 kalveren, 218 schapen, 13 lammeren, 32 varkens, 108 biggen en 68 paarden. Totaal 2230 stuks.

Prijzen per stuk: Kalf- en melkkoeien 1e soort f 540-f 590, 2e soort f 425-f 475, 3e soort f 320-f 350; kalfvaarzen resp. f 450-f 550, f 325-f 375; vroeg-melke-koeien resp. f 475-f 550, f 375-f 425, f-f; vare koeien resp. f 275-f 400, f 200-f 225, f-f; melkschapen resp. f 54-f 82, f-f; weidschapen f 56-f 75; weidlammeren f 20-f 45; biggen f 22-f 29, f 3.50-f 4 per week; loop-varkens f 25-f 47; magere varkens f 60-f 70; drachtige zeuten f 125-f 180.

Overzicht: De aanvoer van kalve- en nieuw-melkkoeien was groter, handel vlug, hooger prijzen. Door de Centrale werden ongeveer 400 runderen, 20 schapen en de aangevoerde nuchtere kalveren overgenomen.

Volwee: De aanvoer was niet groter, handel kalm, prijzen onveranderd. Biggen: Handel vlug, prijzen veel hooger, vooral in de kleine soort biggen.

Graanbeurs te Groningen op 24 Maart

Op de graanbeurs van heden was over het algemeen minder groote belangstelling voor de zaai-artikelen, wat hoofdzakelijk zijn oorzaak vond in de opgelegde teelt-beperking. Lijnzaad was niet aanwezig. Voor peulvruchten voor de zaai bestond geen belangstelling. Goede partijen van Hoek en Blauw-taue werden tevens van vastestelde partijen opgeruimd. Afwijken de partijen waren niet te verkoopen.

Havervoort waren gevraagd, maar het aanbod was klein.

ROTTERDAMSCH MARKT

Veemarkt te Rotterdam op 24 Maart

Aanvoer: 11 paarden, 10 veulens, 22 schapen, 2 lammeren, 1050 runderen, 750 nuchtere kalveren, 98 graskalveren en 194 bokken en geiten, totaal 2137 stuks.

Prijzen per stuk: Melkkoeien 1e kwal. f 635, 2e kwal. f 530, 3e kwal. f 415. Kalkkoeien resp. f 630, f 530, f 415. Vare-koeien resp. f 445, f 360, f 300. Vaarzen resp. f 400, f 305, f 220. Pinken resp. f 300, f 220, f 185. Graskalveren resp. f 185, f 140, f 65.

Aanvoer graskalveren iets kleiner met redelijken handel en prijshoudend. Aanvoer melk- en kalkkoeien als vorige week met tamelijken handel en omhooggaande prijzen. Varekoeien aanvoer iets korter met redelijken handel en iets stijver in prijs. Vaarzen en pinken aanvoer klein met kalmen handel en de prijzen als vorige week.

489e STAATSLOTERIJ

1e klasse, 1e trekking, Maandag 23 Maart

1022	4272	7158	10050	13659	16896	19764
1061	4312	7168	10063	13671	17008	19799
1097	4320	7170	10078	13752	17027	19843
1103	4334	7203	10085	13768	17055	19871
1217	4383	7263	10150	13854	17130	19885
1223	4428	7281	10170	13927	17155	19895
1224	4434	7296	10236	13980	17190	19910
1233	4480	7314	10273	14006	17192	19954
1270	4514	7323	10301	14041	17257	19981
1312	4534	7334	10359	14098	17267	19981
1352	4537	7342	10367	14124	17381	19996
1386	4556	7364	10369	14248	17433	20006
1401	4577	7375	10373	14292	17446	20058
1421	4596	7388	10383	14342	17448	20058
1428	4597	7416	10432	14349	17488	20078
1459	4629	7425	10481	14357	17520	20096
1487	4679	7475	10511	14397	17611	20114
1498	4692	7579	10555	14435	17615	20135
1515	4699	7580	10582	14444	17626	20155
1539	4708	7627	10630	14456	17672	20164
1560	4730	7656	10667	14531	17702	20188
1601	4756	7736	10720	14534	17717	20206
1624	4799	7827	10763	14626	17730	20218
1686	4806	7860	10775	14636	17733	20237
1728	4811	7867	10936	14653	17757	20269
1775	4819	7894	10954	14681	17791	20314
1805	4893	7904	10974	14686	17814	20348
1821	4901	7919	10977	14704	17821	20374
1845	4932	7947	11078	14753	17826	20374
1883	4971	7951	11229	14927	17899	20400
1916	4999	7971	11240	14835	17892	20402
1971	5007	8016	11373	14888	17901	20451
2012	5102	8105	11387	14890	17925	20469
2023	5164	8133	11437	14897	17988	20491
2058	5188	8145	11485	14923	18021	20502
2110	5245	8184	11505	14941	18041	20539
2143	5260	8189	11517	14962	18077	20575
2182	5266	8204	11530	14989	18088	20598
2217	5307	8229	11598	15000	18097	20712
2223	5312	8237	11602	15008	18105	20730
2239	5327	8298	11687	15042	18106	20732
2244	5363	8315	11691	15057	18118	20738
2308	5367	8319	11742	15075	18145	20798
2348	5440	8337	11739	15144	18181	20885
2457	5446	8373	11859	15163	18218	20891
2518	5459	8419	11906	15179	18241	20910
2558	5468	8469	11921	15198	18285	20914
2586	5489	8474	11931	15238	18315	20948
2630	5501	8489	11934	15263	18345	20962
2643	5513	8502	11937	15282	18389	20980
2655	5535	8511	11964	15369	18392	20986
2664	5528	8528	11995	15376	18406	21014
2750	5556	8530	12053	15396	18414	21033
2774	5569	8554	12063	15406	18440	21057
2786	5603	8611	12129	15418	18446	21060
2787	5626	8618	12151	15427	18573	21067
2797	5705	8685	12187	15438	18596	21107
2806	5734	8715	12221	15441	18642	21133
2832	5784	8718	12339	15466	18671	21143
2880	5808	8758	12394	15481	18686	21163
2899	5847	8761	12411	15507	18718	21183
2902	5830	8762	12431	15555	18735	21191
3000	5951	8785	12492	15592	18866	21263
3002	5962	8787	12491	15593	18867	21263
3113	5903	8812	12595	15690	18843	21279
3158	6011	8821	12497	15695	18846	21292
3170	6103	8846	12526	15716	18871	21312
3193	6111	8917	12590	15732	18854	21321
3216	6112	8933	12545	15755	18972	21353
3249	6135	8957	12608	15846	18973	21340
3282	6136	8963	12714	15893	18986	21355
3305	6154	8971	12718	15913	19000	21377
3378	6143	8981	12724	15952	19017	21428
3417	6217	9039	12728	15965	19025	21437
3458	6228	9056	12729	16023	19041	21443
3459	6231	9091	12733	16039	19069	21449
3470	6293	9098	12787	16108	19084	21473
3492	6294	9128	12880	16145	19115	21473
3503	6317	9149	12910	16159	19155	21533
3515	6332	9240	12855	16180	19183	21603
3523	6321	9235	12885	16194	19226	21620
3543	6331	9297	12938	16202	19219	21650
3601	6392	9311	12959	16248	19223	21665
3620	6419	9312	12984	16252	19227	21666
3688	6471	9347	13049	16260	19228	21666
3721	6507	9368	13116	16377	19259	21701
3743	6512	9393	13133	16380	19257	21710
3755	6536	9419	13209	16447	19302	21711
3811	6579	9424	13293	16426	19312	21722
3814	6545	9440	13264	16445	19314	21722
3839	6557	9466	13266	16444	19394	21747
3906	6718	9590	13275	16462	19406	21821
3929	6744	9548	13280	16449	19437	21820
3958	6766	9607	13301	16516	19467	21831
3964	6784	9718	13317	16535	19478	21831
4043	6804	9731	13239	16712	19516	21867
4085	6841	9752	13446	16736	19567	21871
4116	6896	9775	13449	16760	19586	21886
4118	6932	9794	13497	16782	19592	21872
4123	6937	9804	13498	16846	19494	21931
4149	6961	9955	13821	16858	19663	21966
4178	6973	9993	13539	16872	19752	21966
4187	6974	9994	13596	16892	19753	21971
4126	6996	10016	13609			

Voor de buitengewoon groote belangstelling, die wij mochten ondervinden tijdens de ziekte en bij het overlijden van onze lieven Man en Vader PAULUS D. STAP, betuigen wij onze oprecht dank. Uit aller naam: Wed. A. Stap—de Ruiters. Oudebildtstijp, Maart 1942.

Voor de vele blijken van deelneming, ondervonden bij het overlijden van onze besten Broeder en Oom ULLKE J. DE JONG, betuigen wij onze hartelijken dank. Maart 1942. W. Meirink—de Jong. S. Meirink, Murmerwoude. J. Jensma—de Jong. L. Jensma, Zuurdijk.

J. POSTMA, Arts, Wirdumerdijk 28. Physische Therapie, heeft Woensdag 25 Maart geen praktijk en spreekuur.

Tandarts VELSINK afwezig tot 30 Maart.

DESKUNDIGE INRICHTING voor algehele Voetverzorging. Uitsluitend voor Dames en Kinderen. Mevr. D. KET—WIJTSMA, Gedipl. Pédiacre, telef. 4164, Nieuwestad 57 bov. Spreekuur dagelijks v. 10.11 u. Ook Maandags, Woensdags en Vrijdags van 2½-4 uur.

DRUKKERIJ BOUMAN

MOEST VERZEKERING DER ASSURANTIE MU "ACHLUM" 1811 GEVESTIGD TE FRANEKER

Verz. Kap. ruim f 140.000,000 Voorschotpremie gewone risico's f 0.50 per f 1000 verz. kap. per boekjaar. Inlichtingen aan de bekende adressen en aan het Kantoor der Maatschappij, Voorstraat no. 39 te Franeker.

ZONDER BORSTELN GEARAND. ONSMADELJKE GEWONE FLACON 45 c. GROOTE FLACON 87 c. DIJSTE NEDERLANDSCH FABRIKAAT

REINIG UW KUNST-GEBIT

DAGELIJKS MET **HYGIDENT**

WEIGER NAMAAK

De beste vervanging van het „Paasch-Konijn“ is **VISCH** van „Standaard“. Bestel het Ze is fijn! Alle soorten verse Visch, Conserven, enz., enz. Zeevischhandel „Standaard“. Nieuwe Oosterstraat 14, Leeuwarden. Filialen door geheel Nederland.

GAS R

Weest zuinig met gas! Doe daarom ~~na~~ de wasch uit huis. U bespaart gas en seep en... U self veel moeite en zorgen. Sluut U even bechikt!

STOOMWASSCHERIJ

"DE HOOP"

DAM Azn. • TUNEDUK 10 • HUIZUM • TELEF. 5799

A.s. Maandag 30 Maart

aanvang der 8e premietrekking der „N.V. HAIGHTON & Co.“

De uitslagen der trekking zullen regelmatig in dit blad verschijnen

Vereeniging voor Ziekenhuisverpleging „Leeuwarden“

kantoor Willemskade 40, Tel. 6139.

DRUKWERK op elk gebied in prima uitvoering

DRUKKERIJ EISMA LEEUWARDEN

GRASVERKOOPINGEN 1942. Inschrijvingsformulieren voor de Grasverkoopingen zijn verkrijgbaar bij en moeten vóór 28 Maart a.s. worden ingeleverd ten kantore van Notaris J. Elsinga te Bergum.

De Toekomst Spaarstrooken

zijn wederom bij alle bekende agentschappen verkrijgbaar à parl-aflossing volgens wettige premietrekking **Haighton & Co.** Aanvangende 30 Maart 1942

EEN WERELDATLAS VOOR 95 CENT.

B O N. Zie hier een complete Atlas van de geheele Wereld (afmetingen 24½ x 33 cm.), bestaande uit 24 duidelijke, uiterst zorgvuldig bewerkte kaarten. De kaarten zijn „bij“ tot op het oogeblik en bevatten zeer veel plaatsen, rivieren, wegen en wat dies meer zij. Alle werelddelen zijn met bijzondere zorg in kaart gebracht. De strijd in de Stille Zuidzee tusschen Japan enerzijds en Australië, Amerika en Engeland anderzijds, die aan het Oost-front en in Noord-Afrika kan slechts goed gevolgd worden aan de hand van kaarten van deze landen. Hier heeft U alle landen der wereld bijeen. De berichten in de bladen en van de radio gaan pas leven, wanneer men ze volgt op dezen atlas. De prijs is slechts 95 cent. Toezending volgt fr. p. p. na ontvangst van 95 ct. plus 15 ct. porto, per postwissel of op giro no. 78144 bij Mulder & Co., Corn. Schuytstraat 14, Amsterdam. Indien de naam van dit blad op het strookje wordt vermeld, behoeft deze bon niet te worden opgezonden.

HARMONIE - LEEUWARDEN. Woensdag 25 Maart, 8 uur (lichte maan) Variété-Sterrenparade **DE KILIMA HAWAIIANS.** Zij spelen en zingen voor U: Hawaiian-, Krontjong-, Cowboy-, Afrikaanse- en Holl. liedjes. Bekend van Radio en Grammofoon. Na de pauze liedjes op verzoek! Fantasio, de beroemde muzikale Clown. G. E. F. R. O., de vermaarde Accordeonist. Berny, Equilibrist. Bob Bleyenbergh. Parodist Ate de Vries, de populaire Holl. Humorist en Conférencier. Lo en Lo, Jongleur. Aan den vleugel: Gerard Fröling. Entrée: f 1.25, f 1, f 0.75, f 0.50. 's Middags 2½ uur: **Groote Kinder- en Familievoorstelling, 2½ uur.** Geheel als avondprogramma! Extra: Kinderzangwedstrijd om fraaie prijzen. Entrée: f 0.50, f 0.35, f 0.25. Plaatsbespreking vanaf heden, ook per telefoon 3729. Laat ook Uw kinderen van deze speciale middagvoorstelling genieten!

DISTRIBUTIEDIENST LEEUWARDEN.

Vaste brandstoffen of petroleum voor kookdoeleinden. Hoofden van gezinnen, die voor het bereiden van warme maaltijden uitsluitend op vaste brandstoffen of petroleum zijn aangewezen en noch door middel van gas (stads-, butaan- of brongas), noch electrisch koken, dienen zich vóór of op 31 Maart a.s. tot den Distributiedienst, Haniasteeg 7, Loket 12 (kantooruren 9—12 en 14—15.30 uur, Zaterdag 9—11 uur) te wenden voor het invullen van een aanvraagformulier MD 106. Invulling mag niet geschieden door hen, die in een pensioen of een hotel wonen en personen, die hun maaltijden van een Centrale keuken of van een uitzender van diners betrekken. Verder komen niet in aanmerking „Zomer-huysjes“ en personen, die geen zelfstandige huishouding voeren. Na genoemden datum kunnen geen aanvragen meer in behandeling worden genomen. Leeuwarden, 24 Maart 1942. De Distributiedienst Leeuwarden

INNEMEN VAN BUITENBOORDMOTOREN.

De Burgemeester van Leeuwarden brengt ter kennis van belanghebbenden de volgende bekendmaking van den Commissaris-Generaal voor de Openbare Veiligheid: „Ingevolge Afdeling II der Verordening van den Rijkscommissaris betreffende de kust-verdediging No. 100/41 behoeft het onder zich hebben van buitenboordmotoren mijn toestemming. Bij dezen noodig ik voor de laatste maal allen, die buitenboordmotoren onder zich hebben uit, om hetzij hun buitenboordmotor terstond bij den burgemeester van de gemeente hunner inwoning, of in de gemeenten Amsterdam, Rotterdam en 's Gravenhage bij den hoofdcommissaris van politie in te leveren, hetzij een verzoek om verlening van een bijzondere toestemming om een buitenboordmotor onder zich te hebben, vóór 1 April 1942 in te dienen. Het verzoek moet worden ingediend bij den ten aanzien van de woonplaats van den verzoeker bevoegden Districtscommandant der Marchaussee, in de gemeenten Amsterdam, Rotterdam en 's Gravenhage bij de hoofdcommissarissen van politie. Ingeval van weigering der toestemming zijn de verzoekers verplicht, den buitenboordmotor binnen veertien dagen na ontvangst van de betreffende mededeeling bij bovengenoemde instanties in te leveren. Ik vestig er in het bijzonder de aandacht op, dat de verplichting tot inlevering niet slechts betrekking heeft op het gebied, waarvoor de verbodsbepalingen van bovengenoemde Verordening gelden, doch op geheel Nederland. Hij, die in het bezette Nederlandsche gebied na 1 April 1942 onbevoegd een buitenboordmotor onder zich heeft, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden en met geldboete van ten hoogste duizend gulden, voor zoover niet ingevolge andere bepalingen een hoogere straf kan worden opgelegd. Uit de bij de gemeentelijke instanties ingeleverde voorraden buitenboordmotoren kunnen handelaren na verkregen toestemming motoren door koop verkrijgen en deze aan hen, die in het bezit zijn van een bijzondere toestemming, verder vervreemden. De toestemming voor dezen handel moet bij dezelfde instanties worden aangevraagd als de bijzondere toestemming.“ Leeuwarden, 24 Maart 1942.

De Burgemeester voornoemd, J. M. van Beijma.

DISTRIBUTIEKRING 003—HET BILDT (omvattende de gemeenten Het Bildt en Barradeel).

Het Hoofd van den Distributiekring brengt ter kennis, dat zullen worden uitgereikt. **I. Rantsoenbons melk voor hen, die „zittigen“ arbeid verrichten.** Hoofden van bedrijven, waar dergelijke arbeid wordt verricht, dienen hiertoe een formulier MD 107 in te leveren op de zitting, alwaar deze formulieren ook verkrijgbaar zijn. **Geen Stamkaarten.** **II. Zeep voor „vuilen“ arbeid.** Hoofden van bedrijven, waar dergelijke arbeid wordt verricht, dienen hiertoe een formulier MD 80 in te leveren op de zitting. Verstrekt wordt 1 bon voor 2 maanden. Zij, die in Februari 3 bons ontvingen, komen dus thans niet in aanmerking. **Stamkaarten van het Hoofd van het bedrijf meenemen.** **III. Zeep voor kinderen van 0 t/m. 7 jaar.** Kinderen, geboren na 1 Mei 1940, ontvangen 1 kaart E. G. plus 1 kaart E. F. Kinderen, geboren na 1 Mei 1934, doch vóór 2 Mei 1940, krijgen 1 kaart E. F. Stamkaart van het betrokken kind meenemen. **IV.** Zij, die den vorigen keer kaarsenbons ontvingen voor verlichting van stallen of voertuigen, kunnen deze thans opnieuw afhalen, op onderstaande zittingen. Zij, die niet eerder hiervoor ontvingen, doch thans hiervoor in aanmerking wenschen te komen, dienen een desbetreffend formulier, „t welk op de zitting verkrijgbaar is, in te vullen. Zij, die gasverlichting in hun stallen gebruiken, doch tengevolge van de gasloze uren hiervan verstoken zijn, kunnen eveneens voor kaarsen in aanmerking komen. **V. Aanvragen voor textiel kunnen vanaf heden weer worden ingediend.** Hiertoe is gelegenheid gedurende de kantooruren elken Maandag en Dinsdag. Men dient duidelijk te omschrijven, waarvoor wordt aangevraagd. Voor het bovenstaande wordt zitting gehouden in de bekende gebouwen te: **St. Annaparochie: Woensdag 25 Maart 1942, 8½—9½ huismo. 1—250; 9½—10½ 251—500; 10½—11½ 501—650. Vrouwenparochie, Woensdag 25 Maart 1942, 1—2½ huismo. 1—275. Oudebildtzijs, Woensdag 25 Maart 1942, 3—4 huismo. 276—450; 4—5 451—rest. Wijnaaldu, Vrijdag 27 Maart, 9—10 voor Wijnaaldu; 10—11 voor Almenum. Oosterbierum, Vrijdag 27 Maart, 4—5 huismo. 1—150; 5—5½ 151—250. Minnertsza, Zaterdag 28 Maart, 12—1 huismo. 1—200; 1—2 201—350; 3—3½ 351—500. St. Annaparochie, O.B.Dijk, Donderdag 26 Maart 1942, 8½—9½ huismo: 651—800; 9½—10½ 801—945. St. Jacobi Parochie, Donderdag 26 Maart 1942, 12½—1½ huismo: 1—250; 1½—2½ 251—450; 2½—3½ 451—600; 3½—4½ 601—750; 4½—5 751—825. Pietersbierum, Vrijdag 27 Maart, 11½—12 voor Sexbierum; 1—2 huismo. 1—200; 2—3 201—400. Tzummarum, Zaterdag 28 Maart, 8½—9½ huismo. 1—200; 9½—10½ 201—400; 10½—11 401—500. Aan kinderen beneden 18 jaar worden geen Distributiebescheiden afgegeven. St. Annaparochie, 23 Maart 1942. Het Hoofd v. d. Distributiekring voornoemd, G. H. Kuperus.**

NEDERLANDSCHE LANDSTAND.

Het Bureau „BODEMGEBRUIK“ zal in het vervolg zitting houden te Leeuwarden: elken Vrijdag van 10—12 uur in het administratiegebouw van de afd. I (Volk en Bodem) van den Landstand in Friesland, Wijnaalduerstr. 2 (hoek Molenstr.), bij de Middelb. Technische School. **Dokkum:** De eerste Woensdag der maand, in café „De Beurs“, van 3—5 uur. **Draachten:** Den derden Donderdag der maand, in „De Phoenix“, van 10.30—11 uur. **Heerenveen:** Den eersten en derden Maandag der maand, in hotel „Groen“, in café „Onder de Linden“, van 10—12 uur. Te Leeuwarden, Dokkum en Drachten zullen de heeren G. J. Jelsma te Irnsum en A. R. Douma te Hardegarijp zitting houden, terwijl te Heerenveen en Sneek de heeren J. M. Jansma te Akmarijp en Douma voornoemd aanwezig zullen zijn. De heeren Jelsma en Douma zijn beiden lid van de Grondkamer voor Friesland. Alle pachters en verpachters, alsmede andere grondeigenaren, kunnen op deze zittingen gratis advies bekomen over alle zaken „het Bodemgebruik in den ruimsten zin“ betreffende. Hiervoor vervallen dus de zittingen van het Bureau „Pacht“ en het Bureau „Grondeigendom“ resp. van huurders en verhuurders Vrijdags te Leeuwarden in hotel „De Kroon“ en het „Oranjehotel“.

Voor den Leider van afd. I (Volk en Bodem), S. Vellinga, adm.

N. L. IJSClub. Ledenvergadering op Donderdag 26 Maart a.s. ten huize van den heer Th. Buiz, Zaailand, 's avonds 8½ uur. Het Bestuur.

Waterschap De Anjummer en Lioessenser Polder.

Gewone vergadering van stemgerechtigde ingelanden van het Waterschap de Anjummer en Lioessenserpolder, op Donderdag 9 April 1942, 's nam. 4 uur (off. tijd), bij W. Dijkstra te Anjum. Punten van behandeling: 1. Opening. 2. Notulen. 3. Rapport der Comm. voor het nazien der rekening 1941. 4. Vaststelling der rekening 1941. 5. Benoeming eener Comm. voor het nazien der rekening 1942. 6. Ingekomen stukken. Mededeelingen. 7. Verslag van den toestand des Waterschaps over 1941. 8. Rondvraag. Sluiting. S. Binnema, Dijkgraaf. De rekening ligt ter inzage bij den Secr.-Ontv. te Anjum van 25 Maart—3 April 1942. P.S. Conv. worden niet gezonden.

COÖP. BOERENLEENBANK

BLIJA.

Algemene vergadering v. leden op Dinsdag 31 Maart 1942, 's avonds 8 uur (off. tijd), bij Wed. Brunia te Blija. (Behoudens goedk. Proc.-Gen.). Agenda: Die toegezonden convocatie. De rekening over 1941 en de voordrachten voor de verkiezing liggen vanaf 23 Maart tot de jaarvergadering ter inzage ten kantore der Bank. Het Bestuur.

LEDENVERGADERING van de Coöp. Boerenleenbank te Hommerts op Donderdag 9 April '42, des avonds 8½ uur, in café Hoekstra. Behoudens toestemming van den Heer Proc.-Gen. bij het Gerechtshof te Leeuw. 1. Opening. 2. Notulen. 3. Rapport van de financieele commissie. 4. Jaarverslag van den kassier. 5. Verkiezing bestuurslid. 6. Verkiezing van een lid van den Raad van Toezicht. 7. Verkiezing van twee plaatsvervangende Bestuursleden. 8. Benoeming financieele commissie voor 1942. 9. Mededeelingen betreffende de ledenlijst. 10. Rondvraag. 11. Sluiting. P.S. De door het Bestuur en den Raad van Toezicht vastgestelde voordracht van personen voor de vervulling der onderscheiden vacatures liggen voor de leden ter inzage in het kantoor der Bank tot 8 April. Het Bestuur.

WATERSCHAP DE JOKSE.

De gewone jaarvergadering van ingelanden van het Waterschap De Jokse zal worden gehouden op Donderdag 2 April 1942, 's avonds 8½ uur, bij De Beer te Roordahuizum. De voorzitter, S. Okkinga.

Onderlinge Brandwaarborg-Mij. „Achtkarspelen en Kollumerland c. a.“, gevestigd te Buitenpost (opgericht 1827).

Gewone Jaarvergadering op Dinsdag 31 Maart 1942, 's nam. drie uur, ten huize van den heer L. Klamer te Buitenpost. Agenda: 1. Notulen. 2. Jaarverslag met verlies- en winst-rekening en balans. 3. Rapport van den accountant en van de financieele commissie. 4. Benoeming van een bestuurslid. 5. Idem van een taxateur. 6. Idem van een lid en pl.v.v. lid der financieele commissie. 7. Rondvraag. Voor het Bestuur: P. Eringa, voorzitter. R. Kuipers, secretaris-boekhouder.

INENTING TEGEN DIPHTHERIE.

De Burgemeester van Leeuwarden maakt bekend, dat nogmaals gelegenheid zal worden gegeven tot kosteloze inenting tegen diphtherie van kinderen van 1—12 jaar op **Donderdag 26 Maart a.s.**, van 10—12 en van 2—4 uur, in school 4. Wissc-dwinger. Zij, die de tweede insputting vergeten hebben, kunnen zich daarvoor op bovengenoemden tijd en plaats ansnog aanmelden. Leeuwarden, 24 Maart 1942. De Burgemeester voornoemd: J. M. van Beijma. De Secretaris: E. Schotman.

HANDLING.

Blijksens akte d.d. 20 Maart 1942 is door den Kantonrechter te Leeuwarden aan GERBEN BIJLEVELD, geboren te Blija op 17 Juni 1923, zoon van de echtelieden IJde Bijleveld, koopman, en Trijntje Brems, beiden wonende te Blija, gemeente Ferwerderadeel, handlichting verleend tot het optreden als mede-firmant in de zaak van zijn vader tot het drijven van een handel in aard-appelen en grove groenten, tevens de administraties te voeren van de Coöperatieve Boerenleenbank te Blija, van het waterschap Holwerder- en Blijaërpolder, het waterschap Blija Buitendijks en de Blijaërpolder en voorts tot het zelfstandig sluiten van rechtsgeldige overeenkomsten te dier zake, geschiedende deze openbare bekendmaking ingevolge het voorschrift van art. 486 van het Burgerlijk Wetboek. De Griffier bij het Kantongerecht te Leeuwarden: F. Haverschmidt.

Te huur gevraagd een flink royaal GREIDEBEDRIJF. Jaarlijtsche wach wordt vooruit betaald. Aanbiedingen bij notaris R. Nijdam te Jorwerd.

TOPGRASVERKOOPING.

Inschrijvingen voor de Topgrasverkoop worden ingewacht en lijsten van percelen en inschrijvingen/biljetten zijn verkrijgbaar op Maandag en Dinsdag 30 en 31 Maart 1942, ten kantore van Nots. M. Keuning, Dantumawoude.

VEILING — MARSSUM.

Notaris Molenaar te Leeuwarden zal op **Donderdag 26 Maart 1942** des namiddags 3 uur (off. tijd), bij H. v. d. Laan te Marssum, finaal veilen: De Dubbele Huizinge met steenen Hok, nrs. 22 en 23, aan den Beetgumerstraatweg te Marssum, groot 2 A. 76 c.a. (grondpacht f 5 p. j.), tot 12 Mei 1943 verhuurd: no. 22 aan J. Faber voor f 130 p. j., nr. 23 aan M. Boersma voor f 104 p. j. Bod f 4389. Bezicht. o. d. verkoopd. 2—3. Biljetten verkrijgbaar bij den notaris en den oproeper Van Wieren te Marssum.

HEERENHUIS - SNEEK.

Te huur het enkele jaren geleden nieuwgebouwde, naar de eischen des tijds ingerichte, keurig onderhouden en op zonnigen stand gelegen Heerenhuis met fraaien tuin, aan den Leeuwarderweg no. 21 te Sneek, thans bewoond door den heer Ir. J. K. Lijfering. Aanvaarding na overleg. Te bevragen ten kantore van notaris H. A. Banning te Sneek.

GRASGEWAS. Gegadigden voor grasgewas van de perceelen eigen aan mej. de wed. L. de Boer te Warga worden verzocht zich op te geven te haren huize vóór 26 Maart a.s.

Aangeboden degelijk **PENSION**, Leeuwrikstraat 132 boven.

Te huur **PENSION**, ruim Burgerwoudehuis, waarin ruim 30 jaar goed renderend pension is gevestigd. 8 slaapkamers, 3 woonkamers, keuken enz. Aanv. 12 Mei. Gelegen nabij Gr. Kerkstraat. Centrum stad. Br. fr., no. 1713, bureau dezer courant.

ZIT-SLAAPKAMER met volledig pension gezocht. Br. fr., no. 1715, bureau dezer courant.

Echtpaar op jaren vraagt klein zonnig **HUIS**, omgeving Oenkerk. Br., no. 1716, bur. d. cour.

BURGERHUIS Hoeksterstraat 26 te koop, direct vrij te aanvaarden. Te bevragen: Gouds. bloemstr. 32, tel. 4728, Leeuw.

Uit de hand te koop aangeboden **GROOT PAND** met ruim erf, te Hallum. Br. fr., no. 1707, bureau dezer courant.

Te koop gevraagd een **BURGERHUIS**, liefst van particulier, bij voorkeur Oostkant stad. Br. fr., no. 1708, bur. dez. cour.

CAFÉ en MACHINE WAGENMAKERIJ - Tjerkwerd

Direct uit de hand te koop, wegens vertrek, het reeds 40 jaren bestaende Café met Wagenmakerij. Veel werk aanwezig. Inventaris met veel voorraad, welke op taxatie kan worden overgenomen. Te zien en te bevragen bij den bewoner, mede-eigenaar W. Zwaagstra.

Te koop gevraagd **GARAGE** met 1 of 2 Bovenwoningen. Br. fr., met opgave van prijs, no. 1703, bureau dezer courant.

WEIDE gevraagd voor 3 hokke-lingen, t.b.c.-vrij. A. Douma, Molenend, post Oudkerk.

Gevraagd een **CLUBSTEL** en mod. **RADIOTOESTEL**, nieuw of z. g. a. n. E. Teijema, Leeuw-rikstraat 129.

Prima **RADIO**, Telefunken, geen u.k.g., met 2 luidsprekers. Groningerstraatweg 96.

Te koop, wegens verandering, prima spelende **RADIO**, f 95, en een prachttoestel, van 1941, fabr. Waldorp. Geen opkopers. Br., no. 26, Agent Leeuw. Cour., St. Jacob.

Aangeb. **ZWARTE PIANO**, kruisnarij, Geissler Zeits, f550 Br. fr., no. 1704, bur. dez. cour.

Te koop gevraagd voor gevorderde leerling een goede **PIANO** Opgaaft prijs, merk, kleur, onder no. 1538, bureau dezer courant.

BOD gevraagd op Pianoklavier, ¾-chorig, met schuif, merk „Paoli Soprani“, 120 bassen, prachtkast, absoluut zonder gebreken. L. Griek, Telefoon-Poststation, Hindeloopen.

Aangeboden **ORGEL**, geschikt voor lokaal, 5 spel, alsmede een solied R. S. Radio, met ingebouwd luidspreker. Br. fr., no. 1719, bureau dezer courant.

Te koop 6 gebruikte eikenhouten **STOELEN**, waaronder 2 Fauteuils, en een Kamerlamp. Te bevragen Cl. B. Balcstraat 19, Leeuwarden.

TE KOOP Bontvos en mof en prima Zeiss Kijker. Br. fr., no. 1712, bureau dezer courant.

Te koop orig. **SWAN VULPEN** (zelfvuiler) en 4-kleurig Vulpotlood, ook afz. Leeuwerstr. 8

Te koop eikenhouten **KABINET** (Drentsch model), een ijzeren 2-pers. Leditant en een Hand-naaimachine. Achterweg 99, Marssum.

Te koop van particulier: 1. Keurig mooi, geheel met dennenaalden opgelegd **TAFELTJE**, in glazen kast met opgezet wild (Fazant, Houtsnip, Velduil, IJsvogel). Afm. pl. m. hoog 1 Mtr., lang en br. 65 cm. Iets heel zeldzaams. 2. Fraai beschilderd antiek **KAMERSCHERM**. Te zien en te bevr. bij H. D. Siebenga Hz., t Me'r bij Heerenveen, Oranjeweg 132.

TE KOOP Tafel, Spiegel, Kapstok, Leditant met toebehoren, Radio, Konijnenhok, 2 pr. Jongensschenen en Kinder-speelgoed. Te bevr. Boekh. de Vries, Stiens.

Gevraagd in goeden staat zijnde **KAMERMAT**, 16 of 20 els, of Vloerkleed, en een Heeren-costuum, 21 jaar. L. v. d. Wulp, Harlingerstr.w. 363, Marssum Fr.

BOEKEN. Inkoop van alle soorten Boeken, Bijbels, Kerkboeken, Studieboeken, Muziek enz. Zuidendorp, Breedstraat 47, Leeuwarden.

Te koop **MOTORKRUISER**, 10 bij 2.25 M., 22 pk Ford motor. Electr. licht. W. C. enz. Geschikt voor wonen. De Roos, Schil-kampen.

Te huur gevr. van half Mei tot Sept. een **WOONARK** of **WOONSHIP**. Aanb. met voll. inlicht. onder no. 179. Boekh. G. v. d. Pijpekamp, Sneek.

Gevr. **MOTORBOOT** of **SCHIP**, met inventaris, 30 tot 35 ton. Br., met prijsopp. no. 1706, bur. dezer courant.

Gevr. **KAJUITZEILSCHOUW**, 6-7 M. lengte, evtl. ook ander kajuitjacht, scherp-, rond- of platbodem, mits in goeden staat. Brieven, m. uitvoerige beschrijving, indien mogelijk met foto, aan F. J. Willems, Hoofdweg 364, Amsterdam W.

Gevraagd **GAFFELTUIG** voor 16 M' B.Mer. Brieven aan E. de Jong, Dantumawoude.

Te koop 2 beste **BROODKAREN**, ook zeer geschikt voor melkventers of iets dergelijks. D. M. de Jong, brood, banket, chocolaterie, Joure.

Te koop beste **GROENTE-WAGEN** op ijzer, v. alle doeleinden gesch. C. Roeda, Minnertsza.

WANDELWAGENTJE, in goeden staat, gevraagd. Br. fr., no. 1705, bur. dezer courant.

Gest. **DRIEWEILER** te huur, als nieuw, geschikt v. bakker of kruidenier. Ferd. Bolstraat 32.

4 WIELEN met collingsassen en veeren, 5 cm br. (compl. stel) te koop. Visser, Vrouwenpoort, Leeuwarden.

Te koop 12 Volts **DYNAMO**, op-nieuw gewikkeld, voor wind-electra, propeller en 2 accu's (nieuw). A. Helsinga, Oudebildtzijs, telefoon 271.

Te koop een **MESTHOOP** bij P. Tj. Miedema, Stiens no. 109.

Bij inschrijving te koop de **MESTHOOP** op het erf bij Klaas de Roos te Oenkerk (Hallingen) Briefjes in te leveren vóór 28 Maart aldaar.

Te koop gevraagd 4 à 5000 kg **STROO**. Bons aanwezig. Sj. v. d. Hem, de Hem, Wirdum, Wargasterweg.

Gevraagd 2 à 3 duizend kilo **VOERSTROO**, desgewenst tegen koemest. P. Huizenga, Bartlie-hiem.

Te koop twee beste hopen **SUIKERBIETENLOOF**, aan vaarwater. J. Tiemersma, Salverderweg 3, Franeker.

Te koop **EERSTELINGEN B**, uitschof, 39 opw. R. de Haan, Tzummarum, telefoon 273.

Te koop gevraagd elke partij bevroren **AARDAPPELEN**. Drogerij W. Feenstra, Akkerwoude, tel. K 5100 321 Murmerwoude.

Te koop gevr. een **PATRIJUS. HOND** (teef) bij Joh. de Vries, O.B.D., St. Jac. Parochie.

Gevraagd voor de maanden April en Mei een **WERKPAARD** tegen gebruik van een paard in de nooiing. Aanbieding P. T. T. Station, Pnglum.

Te koop de driejarige Friesehe volbl. **MERRIE „RIJENDIN“**. Buitengewoon mak en extra gangen. B. v. d. Pleg. Warga.

Te koop twee beste zware 5-jar. vobsls **MERRIES**, Belg en Bovenl., op a.k.v. P. S. Hellinga, Rauwerd.

Gevraagd een flink aantal **KOEIEN**, stamboek en niet-stamboek, pas afgekalfd, hoogdrachtig en tot en met Mei kalvende. Leeftijd 2 tot 7 jaar. Goede productie. Bij voorkeur om de 4 pct. vet. T.b.c.-vrij. Aanbiedingen voor a.s. Vrijdagmorgen aan S. U. Lemstra, Scharnegoutum, tel. Sneek 2880

Te koop **TWENTERSTIER BONNE** no. 27130, def. 72 p. V. no. 25376 (79 p.). M. no. 79675 (81 p.). Opbr. M. 6' 5734 454 286 301. V.M. 7 6496 456 325 320. M.M. 3 3702 407 165 327. V.V.M. 6' 7104 415 322 391. V.M.M. 3 4693 4—205 316. M.V.M. 6' 8118 425 378 323. V.V.V.M. 5 7964 480 421 376. **ENTERSTIER MAX**, V. no. 24357 (78 p.). M. no. 115869 (77 p.). Opbr. M. 2' 5666 445 277 516. 4' 4833 422 223 303. V.M. 3 4711 386 198 405 M.M. 8 6867 376 281 316. V.V.M. 7' 6048 454 302 336. M.V.M. 8 8673 394 373 359. Volledige stamboek ter inzage. Johs. v. d. Meer, Friens.